

VIZIPÓLÓ:
 Magyarország—
 Franciaország 12:1

FUTBALL:
 Budapest—Madrid
 2:0

Atletikai Sz. István
 díj győztese: BBTE

MAGYAR HÉTFO

4 FILLÉR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V, Vilmos császár-út 34

Szerkeszti: LÉVAI JENŐ

Budapest, VII. év, 37. szám
Telefonszám: 283-62

Szenzációs nyilatkozatok az új kormány terveiről

Ernszt a numerus clausus kiterjesztését tervezi – Meddig lesz elég az 5 millió font?

Bethlen István Baden-Badenbe utazik pihenni

Négyeszer 24 óra alatt a kormányválság véget ért. Károlyi Gyula gróf designált miniszterelnök szombat este nyolc óra után jelentette Horthy Miklós kormányzónak, hogy

tárgyalásai sikeresen befejeződtek, kormányát meg tudja alakítani. Közölte, hogy kabinet-listájának végleges névsorát a következőképpen állította össze:

ben mindaddig, amíg a pénzügyminisztérium ügye véglegesen meg nem oldódik, addig a tárca felelős irányítója Károlyi Gyula gróf miniszterelnök lesz. Engem pedig megbíztak a minisztérium tényleges vezetésével, még pedig olyan formában, hogy politikai államtitkárságot megtartom és a parlamentben a pénzügyi tárca-
val kapcsolatos ügyek teendőit is én végzem el.

Arra a kérdésre, hogy ilyen körülmények között miért nem vállalta magát a pénzügyminisztériumot, a következő választ adta:

— Én már több ízben megmondtam, hogy a tárca politikai vezetésre nem vagyok alkalmas.

Ezután azt kérdezte tőle, hogy az államháztartás pénzügyi kibontakozása hogyan fog alakulni. Erre a kérdésre a következő választ adta:

— Másfél esztendőig az államháztartás számára elég lesz a most kapott 5 millió font. Időközben egy hosszulejratu hitel felvételére indítunk meg tárgyalásokat. Az erre vonatkozó külföldi tárgyalásokat Walko külügyminiszter ur fogja vezetni. A kormány részéről végrehajtásra kerül a 33-as bizottságban már elhatározott köztisztviselői fizetésredukció, az adók emelése, a forgalmadó és újabb illetékek szabályozása, a magánalkalmazottak különadójának felemelése, a cukor-, benzín- és ásványvíz-adó. Ezek a tervek rendeleti úton való életbeültetése a minisztérium részéről teljesen elkészült. A 33-as bizottság való-

színűleg kedden újabb ülésre jön össze, ezen már bemutatjuk az erre vonatkozó rendelet-tervezetet. Ugyanakkor sor kerül az ötös, illetve hatos albizottság megválasztására, amely az ország teherbíróképességéhez mérten fogja a költségvetés kiadási tételeit redukálni.

Munkatársunk ekkor azt a kérdést intézte a pénzügyi államtitkárhoz, vajjon a július havi adóbevételek hogyan alakultak.

— Az összeállítás tulajdonképpen már elkészült. Valóban kisebb volt a bevétel az előirányoztnál, ez azonban jobban a bankzárlatnak tulajdonítandó. Mi az adóbevételek alakulását nagyjában normálisnak mondhatjuk és megismételhetem, hogy a befolyó összegből feltétlenül fedezni tudjuk az államháztartás kiadásait.

Ennek a kérdésnek kapcsán azután a következő érdekes kijelentést tette a 33-as bizottság ülésének titkosságáról:

— Bevallom őszintén, én a 33-as bizottság nagy titkolódzását már ma megszüntetném. A kiadásra kerülő pénzügyi adórendeletek tervezet-
tének vitáját nagyobb nyilvánosság előtt intézném. A titkolódzásnak az első napokban volt értelme, az általános helyzet ismertetése kapcsán ugyanis bizonyos kényesebb kérdésekről is volt szó, de most, amikor arról volt szó, hogyan oldjuk meg az államháztartás egyensúlyát, nem tartom szükségesnek a bizottság tanácskozásiának mostani titkosságát.

Miniszterelnök és pénzügyminiszter: Károlyi Gyula gróf.
Külügyminiszter: Walko Lajos.
Belügyminiszter: Keresztes-Fischer Ferenc.
Kereskedelemügyi miniszter: Kenéz Béla.
Földművelésügyi miniszter: Ivády Béla.
Vallás- és közoktatásügyi és népjóléti-munkaügyi miniszter: Ernst Sándor.
Honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula.
Igazságügyminiszter: Zsitvay Tibor dr.
Kisgazda-miniszter: Mayer János.

A kormányzó jóváhagyóan tudomásul vette az előterjesztett listát és közölte a designált miniszterelnökkel, hogy az új kabinet esküvője hétfőn délután 12 órakor lesz a budai királyi várban.

Ezután az új miniszterelnököt, valamint a távozó miniszterelnököt, Bethlen István grófot és nejét, valamint Walko Lajost vacsoránál vendégül látta a gödöllői kastélyban.

Az új miniszterelnök vasárnapja

Vasárnap reggel fél tíz órakor már külügyminiszteri hivatali dolgozószobájában volt gróf Károlyi Gyula, ahová magához kéréte Kenéz Béla kereskedelemügyi minisztert, Vargha Béla pénzügyi államtitkárát és Ernszt Sándor kultuszminisztert.

Az új kereskedelemügyi miniszterrel rövid ideig tárgyalt, meghallgatta kereskedelemügyi politikájának irányelveit és azt a tervet, amelyet az export fejlesztése érdekében kidolgozott. Értésülésünk szerint Kenéz Béla a kereskedelem mérleg javítására irányuló tervezetét a 33-as országos bizottság legközelebbi ülésén bemutatni szándékozik.

Ezután bárcehi Bérczy István miniszterelnökségi államtitkár jelent meg az új miniszterelnökknél, akivel megbeszéltek

a holnapi esküvő formáit és a távozó miniszterelnökhöz és a miniszterekhez intézendő kormányzói kézirat szövegét,

ugyszintén az új miniszteri kinevezéseket tartalmazó kormányzói kéziratokat is. A volt kormány lemondását és az új kormány kinevezését tartalmazó kéziratok a hivatalos

lap mai számában jelentek meg. Az esküvő pontban 12 órakor lesz, még pedig

először Károlyi Gyula gróf teszi le az esküt.

Az esküvő szövegét Zsitvay Tibor igazságügyminiszter olvassa fel. Ennek végzetével a kormányzó eltávozik az esküvő színhelyéről. Időközben összegyűlnek a kabinet tagjai, még pedig valamennyien, úgy a volt, mint az új miniszterek és a visszatért kormányzó és az új, most már esküt tett miniszterelnök jelenlétében történik meg az eskütételük. Az esküvőt ez alkalommal Széchenyi Emil gróf zászlósor olvassa fel. A volt miniszterek újabb eskütételére azért van szükség, mert a Bethlen-kormány minden tagja lemondott, a kormányzói kézirat a lemondásokat tudomásul vette és

új kinevezés alapján bízza meg tárcájuk vitelével.

Igy tehát lemondás folytán újabb megbízásról van szó és ezért újabb eskütételre van szükség.

A pénzügyminisztérium tulajdonképeni vezetője: Vargha államtitkár

Bérczy István távozása után mintegy fél óráig Vargha Imre pénzügyi államtitkár tartózkodott a miniszterelnök szobájában, majd onnan kijövet a Magyar Hétfő számára a kö-

vetkezőket mondotta:

— A pénzügyi tárca ügye mai audienciám folytán teljesen kialakult. A megoldás a következő alapon történik: Egyelőre, vagy helyesb-

Ernszt a pénzügyi tervezetek készítőinek gyávaóságáról

Időközben kijött a külügyminiszteri dolgozószobából Ernszt Sándor miniszter, aki azt kérdezte a pénzügyi államtitkártól, mikor tárgyalhatnának bizonyos pénzügyi kérdéseken? Vargha előzékenyen azt ajánlotta a miniszternek, hogy maga keresi fel öt minisztériumban, Ernszt viszont azt ajánlotta, hogy ő látogtja meg az államtitkárt.

Tulajdonképpen — mondotta Ernszt Sándor —, már napok óta készültem Wekerléhez, de most, hogy ez a dolog történt, arra vártam, kivel tárgyaljak? Majd most felkereslek...

Vargha Imre ezután eltávozott és mi Ernszt Sándort ostromoltuk meg kérdéseinkkel.

Kijelentette mindenekelőtt, hogy kényesebb kérdésekre, mindaddig, míg a miniszterelnökkel nem beszél, nem fog válaszolni, ellenben szívesen diskurál ugynevezett politikai problémákról.

Többször kijelentette: végtelenül sajnálja,

hogy a népjóléti és munkaügyi minisztérium felosztására sor fog kerülni.

— Ez a tárca — ugymond — volt az egyedüli, ahol takarékoskodtunk. Ugy látszik, ezért emeltek ki engem, illetve szüntetik meg a tárcát. Én nem értem, hogy a közönség most egyszerre miért kívánja a minisztérium megszüntetését. Azt tudom a közönség felől, hogy kiszámíthatatlan, az egyik napon tetszik valaki neki, másnap elfeledkezik róla, de a közvélemény magatartását tekintetben még sem tudom követni.

Ezután a pénzügyi tervezetekről és tervezőkről beszélt. Anélkül, hogy személyeket megnevezett volna, a következőket mondta:

— Konstatálom, hogy kritikások vannak mindig bőven. De bátorítás, vagyis amikor arra kerül a sor, hogy tervezetüket végrehajtsák, arra kevés vállalkozik.

Majd újból visszatért a népjóléti tárca ügyére és a következőket mondotta:

— Akármennyire is beszélnek mindenfelé, hogy szüntessék meg a népjóléti minisztériumot, én azt mondom, hogy ezt nem lehet. Ez a tárca a szociális fejlődés egyik utjelzője és az államnak nem volna szabad olyan formában meg-

Vedd a magyar pengét

TABULA RASA

svéd acélból készült tökéletes magyar ipari munka

Jobb minden más pengénél

szüntetni, hogy az felpróvizdják. Ennek vezetéke egész embert igényel. Ehhez a tárcához retentenes munkéró kell, teljes odaadás, mert különben képtelen feladatának megfelelni.

Arra a kérdésünkre, vajjon Széll József főispán, mint a belügyminisztérium adminisztratív államtitkára likvidálja-e majd a népjóléti minisztériumot, azt válaszolta, hogy

Az új kultuszminiszter kibővíti a numerus-clausust

— Hogy a szegedi építkezést folytatom-e és milyen mértékben, erre nézve ma nem tudok nyilatkozni. De tudok nyilatkozni arról, hogy a numerus clausust hogyan érvényesítem miniszterségem alatt.

A numerus clausust az összes iskolákban behozom, természetesen a legnagyobb igazságszággal.

Látom, hogy az intelligencia túltermelése hová vezet. Németországban rengeteg módon küzdenek a diplomás emberek elhelyezésével. Be nem várható reménysek nevelését nem vállalhatom. Ez az az ok, amely az én megoldásomat sürgeti. Elismerem mindenkinek a művelődéshez való természetes jogát, de hangoztatom, hogy az intelligencia számára válságos helyzetet teremtet a világ mai gazdasági alakulata. Én tehát az új teóriát hangoztatom és nem azt mondom, hogy kivándorlásra csábítok, hanem azt mondom, hogy

nekünk muszáj a világgal érintkezésbe kerülni.

Ez nem kellemes gondolat Magyarországon. Az ilyen tervek nem szeretik Itthon. A magyar intelligencia válságának megoldására azonban ez az egyedüli út.

— En évek óta töprengök ezen a kérdésen és évekel ezelőtt a kultuszra költségvetésnek a pénzügyi bizottságban való tárgyalása során azt kérdeztem, hogy van-e teljes képük az illetékeseknek arról, hogy a nemzet mai konstellációjában az egyetlen végzett emberek hol helyezkednek el és hogyan helyeztessék el? Sajnos, megfelelő választ nem kaptam. Én nem mondom, hogy nálunk sok az egyetem. Egyetlen egyetem léptetésére sem gondolok, sőt tudom azt, hogy a nálunk kisebb Svájcban van öt egyetem, de ott a társadalomnak más a konstrukciója.

— Csak hogy nem teljesen azonos fogalmak Magyarország Svájcjal. Magyarországon, aki diplomát szerzett, azt követeli, hogy az állam garantálja is neki az elhelyezkedést is. Arról nem lehet tenni, hogy ennek lehetősége nálunk nem áll fenn és az élet az államnak ezt a feladatát felhárította. Arra kell tehát vigyáznunk, hogy ne termeljünk túlságosan sok diplomás embert és akiket termelünk, azokat helyezzük is el, ha kell, a trianoni határon túl is.

— Ennek a törekvésnek az alapfeltétele, hogy csak a tehetséges tanulókat engedjük előre, azokat pedig, akikre nincs garancia, hogy ennek a feltételnek megfeleljenek, lehetőség szerint tanácsadják el a középiskolák látogatásától.

Ki kell azonban jelentenem, ez nem vonatkozik felekezetre és minden dolgot igazságosan akarok elintézni.

— A Collegium Hungaricumra vonatkozólag az az információ, hogy egyesek túlságosan drágák, így azokat le kell valamilyen formában csökkenteni.

Spóroló miniszter vagyok, de nem romboló miniszter.

Az állami színházak kérdésében teljesen tanács-

Thököly-uton

közvetlen a vasúti átjárónál és villamos megállónál, a Hazai Fatermelő részvényszeres társaság telephelyén, 70—200 négyszögletes

telkek

előnyös részletfoglalásra kaphatók. Érdeklődni: a helyszínen, Hazai Fatermelő telephelyén, Thököly-ut 103. Telefon: 98—9—95; vagy Magyar Tisztviselők Takarékpénztáránál, Mester-utca 17. Telefon: J. 461—56.

Széll József szerepét nem ismeri.

Ezután Ernszt bement a miniszterelnökhöz. Körülbelül 10 percig tárgyalt a kultuszminiszter a miniszterelnökkel is és azután, igéretéhez híven, a következő nyilatkozatot tette előtünk:

— Közölhetem az urakkal, hogy legalább egy-ideig két tárcát fogok ellátni, még pedig a kultusz- és a népjóléti minisztériumot. Miután pedig két helyen kell megosztanom magamat, gondoskodni fogok, hogy a népjóléti minisztériumnak államtitkára legyen. — Roppan nagy kímélettel akarok működni, de viszont feltétlenül érvényesítem takarékosági elveimet. Evéghől először a kultuszminisztériumból végigvezek mindent és mielőtt az egész vonalra vonatkozó tervezetemet végrehajtanám, informálódok. Ma ennek a tárcának tulajdonképpeni helyzetét nem ismerem. Holott a részletek ismerete nélkül nincs semmi áttekintésem. Szemem előtt Eötvös József, Trefort Ágoston és nem utolsósorban Klebelsberg Kunó gróf alkotóereje lobog. Elismerem Klebelsberg óriási tehetségét. Sajnálkozom azonban azon, hogy az idő annyira mostoha lett, hogy nem valószínű, hogy régi kulturális elgondolásait, én az ő termelő szellemének munkáját nem lerombolni, hanem konzerválni akarom.

— Ittan vagyok, így erről és művészeti kérdésekről nem tudok nyilatkozni. A népiskoláknál spórolni alig lesz lehetséges, de meg kell szüntetni azt, hogy egyes középiskolák a felekezeti iskolák párhuzamát működjék az állami iskolákkal.

Hétfőn délután lesz az első minisztertanács

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök vasárnap délelőtt hosszú ideig dolgozott a külügyminisztériumban, fogadott referenseket, intézkedett, hogy hétfőn délután minisztertanács legyen,

este pedig az új kormány bemutatkozik az egységes pártban,

ugyanekkor bucsuzik a pártól Bethlen István gróf, akit egyébként ma De Vienne francia követ, Arlotta olasz követ és mások ke-restek fel. Értesülésünk szerint Bethlen a napokban Inkere, onnan pedig Baden-Badenbe utazik.

Egyelőre nincs szó a kormány parlamenti bemutatkozásáról

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök ma nem volt kinn Gödöllőn, Horthy Miklós kormányzó-nál, miután az új kabinet megalakításának összes formáit még szombaton este elintézte. Az új miniszterelnök felkereste Bethlen István gróft a miniszterelnökségi palotában, akivel hosszasan tanácskozott. Deltán intézkedett az egységes párt főfői értekezletének összehívására, ahol megteszi a nyilvánosság számára az első nyilatkozatot.

Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Károlyi Gyula gróf

egyelőre nem szándékozik a képviselőházban bemutatkozni,

hanem az egységes pártot kivül, miután programját a kereszténypártban is elmondotta, a 33-as Országos Bizottságban tervez részletes kormányzati munkaprogram-nyilatkozatot tenni. Más verzió szerint a kormány parlamenti bemutatkozása arra az időre várható, amikor a 33-as bizottság letárgyalja az adófelemelési rendeleteket.

A politikai államtitkárok felmentése

Értesülésünk szerint a politikai államtitkárok felmentését a keddi hivatalos lapban teszik közzé. Távozik Kállay Miklós kereskedelemügyi, Prónay báró földművelésügyi, Sztranyavszky Sándor belügyi, Angyán Béla igazságügyi államtitkár. Megmarad Vargha Imre pénzügyi, Darányi Kálmán miniszterelnökségi és Petry Pál kultusz-államtitkárnak. Lázár Andor honvédelmi államtitkár állásáról még nincs döntés, de mindenestre államtitkárát meg a népjóléti minisztérium. Itt említjük meg, hogy a távozó miniszterek kitüntetéséről szóló kormányzói kéziratok ugyan-csak a keddi hivatalos lapban jelennek meg.

Pótválasztás lesz Szombathelyen

Vasárnap volt Szombathelyen Ernszt Sándor lemondása folytán megüresült képviselői mandátum választása. Három jelölt küzdött a képviselőségért. A választáson Csekonics Iván gróf 4929, dr. Tóth László keresztény-szocialista 3588 és Kiskos István pártokivüli keresztény 1907 szavazatot kapott. Ennek folytán augusztus 30-án pótválasztás lesz Csekonics Iván és Tóth László között.

Hozza magával dunyháját, mire hazamegy, gyönyörű pehelypaplant csinálunk belőle!

Két oldalon klotyóból... P 30.—
Műselyem brokátból... P 36.—
Hibás, kiselejtett paplanokat már 15.— pengőért árusítunk!

Jimmy Walker

Bajnalig táncolt, megnézte a várost, Kiszpestről rokonai jelenkeztek és azt mondta, hogy ilyen jól sehol nem érezte magát

Jimmy Walker, Newyork fiatal polgármestere tegnap este Pestre érkezett. Mint magánember. Liber Endre így fogadta:

— Kérem, mi nem akarjuk önt zavarni. Odamegy, ahova akar, akkor kel, amikor akar, semmiféle hivatalos programot nem csinálunk. Tes-sék jól érezni magát Budapestben!

Azért Liber Endre a pályaudvaron elmondott egy hivatalos köszöntő beszédet.

Jelen volt azonban Tarján Vilmos, aki rögtön meghívta Jimmyt a szigetre. Jimmy rohant átöltözödni. Megvacsorázott és bevonult kíséretével a Grillbe.

Most azután kiderült, hogy Jimmy miért olyan népszerű Amerikában. A newyorkiak számára le kell szögezni a következőket:

1. Valamennyi táncosnő egyszeriben szerelmes lett Jimmybe.
2. A hivatalos táncosok irigyen nézték: Jimmy jobban táncol, mint ők, a profik.
3. Mint fizető vendég: „császár” volt a Grillben.
4. Honka, a hólabdák királynője minden hólabdáját Jimmyre szórta. Jimmy vagyont költött játékokra és olyan boldog volt, mint egy gyerek.
5. A pesti urak csodálkoztak: Ez egy polgármester? Ez nem polgármester. Ettől tanulhatnak a legvadabb bohémek.

Jimmy hajnalig táncolt.

Es vasárnap így zajlott le Jimmy Walker budapesti magánélete:

12 órakor felment a Gellérthegyre. Huszka Viktor fővárosi tisztviselő kalauzolásával. Itt tapasztalórmében is így szölt:

— Elnézem egyik legszebb pillanata. Remek látvány! Soha sem fogom elfelejteni.

Utána magyaros ebéd a Gellért terraszán. Párikás csirke. Sült liba. Almásrétes. Itt így beszélt:

— Nekünk vannak ezer láb magas épületeink. Sajnos, mi ennyi szépséget, ennyi esztétikát nem adhatunk épületeinknek. Ezt a luxust mi nem

tudjuk utánozni! A szépségnek és a művészségnek a luxusát.

Ebéd után megkoszorúzza a Névtelen hős sir-ját.

Majd Washington szobrát a Ligetben.

Utána körüljárta a várost. Kossuth-szobor, paz-lament, Andrassy-ut.

A végén azt mondta:

— Az orvosom nem tanácsolta ezt az utat. Mégis eljöttem, mert megígértem magyar barátainknak. Boldog vagyok, hogy nem hallgattam az orvosra.

Délelőtt egy kis izgalom volt Jimmy Walker-nél. Távirat jött Párizsból. Eszerint Jimmynek szerdán Párizsba kell lenni!

Sürgöny vissza! Lehetséges volna-e az utazást későbbre halasztani.

A válasz: Nem lehet!

Szerdán az Amerikai Légő egy szoborleplezési ünnepséget tart Párizsban. Ennek a légiónak Jimmy Walker a védnöke. Az ünnepségen jelen kell lennie.

Ezért hétfőn egy órákor kénytelen elutazni Párizsba.

— Sajnálom, nagyon sajnálom — mondta...

Vasárnap este Liber Endre adott baráti vacsorát Jimmy tiszteletére.

Hétfőn lesz egy kis hivatalos program. Jimmy meglátogatja Ripka Ferenc főpolgármestert, aki fővárosi fogja Liber alpolgármester tolmácsolásában.

Azután megy a Keletre és bucsuzik Budapest-től...

Még valami! Jimmyt is elérte a híres amerikaiak sorsa. „Rokona” akadt Budapestben. Jelentkezett egy Walker nevű kispesti iparos, hogy aszongya, ő rokona a Jimmynek. Jimmy magyar volt és innen származott Amerikába.

Jimmy persze mosolyogva cáfolta.

— Rokon nem vagyok, de a legelkeesebb barát — az igen!

Ez volt Jimmy két napja Budapestben. (n. l.)

Bölcsők és koporsók a sokgyermekes anyák hajlékában

Látogatás a Szent István napján kitüntetett 16 és 17 gyermekes anyáknál

A Szent István napján kitüntetett anyák között több tizenöt-, tizenhat- és tizenhátszermekes van. Évtizedek óta odaadó hitvesek, bánatos özvegyek és gondos anyák.

A megjutalmazott anyák sorában helyet foglal Haleczky Mihályné,

akinek tizenhat gyermeke volt. A szegény asszony most már csak hat gyermekéért küzdök az élettel: tizet elragadott karjai közül a halál. Legutóljára éppen szép, viruló tizennyolcéves leányát temette el.

Pesterzsébeten, a Török Flóris-utca 4. számú házában laknak Haleczkyék. A nyolctagu család apró, szoba-konyhas lakásban húzódik meg. Amikor bekopogtatunk hozzájuk, az anya éppen mos és a mosóteknőből gomolyogva száll föl a gőz. Körülötte négy apró gyermek: ki a földön ül, ki az ágy szélén. Csak a tizenhétéves Mihályfiu nincs otthon, aki Pesten kövezónias és a husz éves Eszti-leány, aki varrni tanul. Távol van aztán az apa is: ő a pesterzsébeti sertésvágóhídon kiségitő-napszamos.

Haleczkyé félreáll a teknő mellől, megtöri a kezét és ömlik ajkáról a panasz:

— Bizony, nagy szegénységben élünk. Csak az uram keres és ha vasárnap is dolgozik, akkor harminc pengőt hoz haza hetenként. Ebből a pénzéből csak igen szűkösen lehet nyolc száznak enni adni. A lakbérünk husz pengő volna havonta, de ezt sem tudjuk fizetni és már négy hónapja adósok vagyunk. A fűszerkereskedőnél is száz pengőre rug a tartozásunk. Még az a jó, hogy igen derék ember és türelmesen vár a pénzére...

— Nem telik még egy használt cipőre sem — sópánkodik Haleczkyé. — Éjszakánként mindig álmatlanul hánytorgok ágyamon, mert valóság-gal kétségbeeszt a gond. Tele vagyunk zálog-cédulákkal is és veszendő értékeinket csak a legnagyobb küzdelmek óráin tudjuk megmen-tetni. Persze, kiváltásra nem is gondolhatunk; örülünk, ha a zálogcédulákat az utolsó percben sikerül meghosszabbítanunk.

A boldogtalan asszony elmondja még, hogy a sok baj telejébe még halesetek is érik őket. Ő leest a létráról s a vállpercénél eltörte a jobb-karját, ugyhogy hosszú ideig kezelésre szorult. Az urat pedig két héttel ezelőtt a vágóhídon disznó teperte le s férje akkor úgy megütötte a kezét, hogy napokig csak a legnagyobb kínban tudott dolgozni.

Utunk Cinkotára vezet, özvegy Farkas János-néhoz, tizenhét gyermek anyához. A hatvanegy-éves, ezüsthaju asszony nagy gyászban van: éppen az idén huszétkor kísérté el férjét utolsó utjára. Utkaparó volt az ura, nyolcvan pengős havi fizetéssel.

Kertes, viárgos házikóban lakik Farkasné a Gyár-utca 22. szám alatt. Tizenhét gyermeke közül már csak öt van életben. Bölcső és koporsó, kelengye és szemfedő egymást váltogatta a házában.

— Volt úgy, kérem — sóhajt az özvegyasszony —, hogy egyszerre heten feküdtünk betegen: az urammal és velem együtt öt gyermekem. Én áldott állapotban voltam akkor és rettenetes szenvedéseken és izgalmon estem át, mert két nap alatt három gyermekemmel végzett a halál. Csak a jó Isten őrizt bennünket, hogy mindnyájan sirba nem kerültünk...

Farkasné most harmadmagával él a kis lakásban: tizenhatéves leányával és egy nyomorék fiával.

— Azelett mosni jártam — mondja —, de most már kiöregedtem a farszto munkából... A jó ég a megmondhatója, hogyan birjuk mégis az életet. Hiszen két hónapja már a lakbért sem tudjuk fizetni. Csak a háztulajdonos Szalay kisasszony emberséges belátásának köszönhetjük, hogy eddig is nem kerültem ki az utcára a nyomorék fiammal meg a leánnyommal együtt.

Megnehezült lélekkel, nyomott hangulathal jövünk el a törőödött öregasszonytól. És amíg a vonat Budapest felé robog velünk Cinkotáról: elgondolkozhatunk rajta, hogy a nagyszámu családokban ugy gondoskodik a természet a gyermekek fölneveléséről, hogy a bölcsők közé koporsókat ékel...

Huray István.

— Nagyarányu azaharinesempészést lepletek le a Keleti-pályaudvaron. Tegnap este a budapest—bécsi gyorsvonat postakocsijában, az akkumulátorok helye mellett részben a szolgálatot teljesítő tisztviselők két nagy csomagot találtak. Az esetet azonnal jelentették az állomásfőnökségnek s bizottságot alakítottak a csomagok megvizsgálására. Övatosan bontották fel a két csomagot és a legnagyobb meglepetésre kiderült, hogy azokban 15 kilogramm zaharín van. A lelet-ről jelentést tett az állomásfőnökség s főkapitányának, ahonnan detektívek érkeztek. Erélyes nyomozás indult a nagy értéket képviselő zaharín csempészésnek kézrekerítése érdekében.

Fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett, drága jó apánk,

Herskovits Mihály

76 éves korában csendesen elhunyt.

Siratják leányai, Ditrichstein Pálné, öz. Pintér Imréné, Herskovits Riza, veje, unokái és egész rokonsága.

Temetjük hétfőn, háromkor a rákoskereszturi izr. temetőben.

Csendes voltál életében, csendes voltál távozásodkor!

Legyen békés a pihenésed!

PLUMA paplangyár
Budapest, IV., Kammermayer Károly-u. 10

A Bethlen-kormány bukásának igazi okai

Két érdekes rosszullét — Vadászatok a radványi sötét erdőben — Gyökeres rendszerváltozást és új választásokat követel az ország Bethlen könnyekig megható hattudala a 33-as bizottságban

(L. J.) *Habemus papam*... Meg van az új kormány. Új? Majd elváltak a vallatásnál... Egyelőre még nagyon „réginek” látszik. A kormány Bethlen bábakodása mellett született meg. Ez nem jelent okvetlenül rosszat, ez jelenthet nagyon jót is. Ha az történik, ami elkerülhetetlen: új választási törvény és új választások...

De kezdjük az elején. A Bethlen-kormány váratlanul lemondott. Nem az volt a váratlan, hogy a kabinet lemondott, hanem az, hogy nem „megfejelés” miatt történt, hanem a miniszterelnök maga is eltávozott. Legalább is látszólag...

Indokok félhívatatosan: egészségi állapot, jól végzett munka után jogos pihenési vágy, gyűlölet-léggör, könnyebb másoknak stb...

Indokok „rémhír”-alapon: franciák köve telték, alkotmányos tényezők bizalma rendült meg, Bethlennek kellemlen lett volna más formában megszabadulni „térközli” kabinet-jének egyes tagjaitól, legitimista erők, súlyos gazdasági rendszabályok stb...

Valóság: mindenből valami. Tehát: Bethlen egészségi állapota tényleg hogy kívánni valót hátra. Meghalt Vass József. Nehéz most már hónapokra, mint azelőtt, nyugodt lélekkel a kormányzás gondját átadni. (Emlékezzünk egy rosszullétre is a Margitszigeten. „Tennisz-labda, ádámcsutka, hm... hm...”) A feltétlen szükséges pihenőre sincs tehát lehetőség.

Bizonyos mértékben amellettt tényleg a köz-bizalom megrendülése is érezhető. Emlékezzünk egy másik rosszullétre: Pesthy Pálnak a 33-as bizottság hétfői izgalmas ülésén történt összeroppanására. Nagy csata dult ott, Bethlen lezavazás előtt állott. Az éles támadások elhangzása után Bethlen klasszikus, nagyhatású beszédet mondott. Valóságos „hattudal” volt az, amely könnyekig meghatóta a bizottság nem egy tagját. De hiába. Teleszkyék, Sigrayék, keresztény párt stb. kezdett erős ellenzék lenni. S ne tagadjuk, elérkezett az ideje egy újabb külpolitikai orientációnak is. Igenis a franciák felé! De vigyázza és megtartva a nagyon értékes olasz barátságot. E kettőt összekapcsolva. S talán erre sem érezte magát, — nem érezték őt — alkalmasnak?

S azután takarékoskodás? Kikkel: Klebelsberggel, Buddal, Scitovszkyval? Mosolykeltő lett volna... Bethlen inkább lemondott... S maga helyett ajánlotta régi meghitt barátját, akinek radványi „sötét” erdeiben annyit vadászott: Károlyi Gyula grófot, a francia orientáció hívét, a legitimista politikust...

S egyszerre felébredt a hangnagyság... A fejbőlintő Jánosok mind magukhoz tértek és „nehézségeket” kezdtek támasztani. Nehézségeket: személyi aspirációkat. Azt hitték talán, hogy Bethlennek tesznek ezzel jó szolgálókat: bebizonyítva, hogy utána özönvív? Más nem ilhet Magyarország kormányánál?

S Bethlen negyedórás audienciák alatt szétfricskázta ezeket az „aggodalmakat”. Fölényesen, mosolyogva, bethlenesen... Mert hiába: az ő embereivel, az ő kreatúráival, csak ő tud banni... Elbanni...

S meg van az új kabinet... Megnyugtató? Alkalmas? Rátermett? Előlegezzük mindezt Károlyi Gyulának, a legjobbhíszemű politikusnak. Igen: megnyugtató az ő kinevezése, alkalmas, rátermett kormány ez! De mire?

A gazdasági krízisnek legsürgősebb ideiglenes rendezésére, a takarékoskodás leg-radikálisabb módon való megkezdésére, az új választói törvény megalkotására és az új választások pártatlan módon való megejtésére.

Többre nem, s többre nem is szabad ennek a kormánynak még a régi rendszer alapján állónak vállalkoznia...

Mert nem az a lényeges, hogy Bethlen István már nem miniszterelnöke Magyarországnak. Sőt ez a hiba! Bethlenért kár, Bethlen-nél értékesebb aktív államférfia e pillanatban sincs az országnak. Bethlen ez egyszerűen „Bethlen”... (Ezt ma megmondhatjuk, amikor nem eshetünk a szervilizmus gyanujába.) De a rendszernek el kell tűnnie, mert enélkül ez az ország soha talpra nem állhat, itt soha nyugodt gazdasági atmoszférát nem lehetőséges...

A Bethlen-kormány bukásának igazi oka ugyanis feltétlenül az a lehetetlen gazdasági politika, amelyet reszortminiszterei folytattak.

A luxusnak, a térközlnak a politikája volt ez.

Az ország gazdasági életét s vele a Bethlen-kormányt egy furó furta meg.

A lillafüredi furó.

Természetesen ez csak jelkép: az a politika tette tönkre, amely nem számolt a valódi helyzettel, a reális étellel s ment makacsul a maga útján előre. A lillafüredi milliók, a tihanyi halbiológia, a szegedi mammutépítkezések, a belügyi luxus-laktanyák és rendőrothonok, a népjóléti palota, a Társadalombiztosító, a tömentelen állami autó, a sok miniszter és államtitkár, a felesleges főispánok: milliárdok és milliárdok, amelyek hiába mentek el... Ebbe fulladt bele a Bethlen-kormány s nem tudta megvívni az utolsó harcát a 33-as bizottság előtt, ahol Teleszky és társai mindezt a fejükre olvasták! S ezért nem érezte Bethlen magát és minisztériusait alkalmosnak a további kibontakozás megleremelésére. Elképzelhetetlen is az egy olyan rendszer mellett, amely a régi képviselőknek jól bőven mérve adja ki utolsó fizetésüket „előre”, azután sürgősen megválasztatja szinte ugyanazokat s kiadva nekik most már újból „előre” negyedévi fizetésüket, „pihenni” küldi őket. Igaz, előbb megvitatták a képviselőházi „jegyzők” anyagi helyzetét: kiderítették, hogy állásuk színekura, de azért egy tucatot belőlük megválasztanak, kiadják fizetésüket, a „külön törvény” kell — mondják — a megszüntetésükhöz. Ezzel aludni is mennek!

Uraim! Maradjunk a jó magyar közmondás mellett: fejtől büzik a hall! Ahogy a kormány és a képviselőház intézte a maga anyagi ügyeit, úgy ment az szerte az országban. Folyt a retentő álláshalmozás! Államtitkár, képviselő, OTT-elnök és háznagy, mindez egy személy, de négy fizetés. Képviselő, miniszteri tanácsosi nyugdíj és 25 iparvállalat igazgatója. Egy személy és 27 fizetés. S százezrek nyomorognak és munka nélkül állanak...

Uraim! Ez a rendszer nem maradhat fenn. Ennek kell megszűnnie a legsürgősebben... Enélkül semmi változás sem történt, de semmi sem történhetik. Hiába megy el Bethlen és küldi pihenni fényűző minisztereit, ha az utána következő kormány gyenge lesz és nem mer hozzányulni semmihez. De egy szigorú feltétele van a „hosszányulás”-nak is: tessék fenn kezdeni, önmaguknál. A miniszteri fizetéseknél, az állami autóknál, a felesleges minisztériumoknál és az államtitkárok-nál. A rendelkezési alapoknál is! Minek például az a tárca nélküli minisztérium? A közgazdasági és a népjóléti fel lesz osztatva? Jó, de minek csinálnak akkor másikat, újat? A kiszagádznak? Igen, a politikus-kiszagádz-

nak! De nem a népnek, a valódi kiszagádznak! Azok — magyarán mondva — füttyölnek arra, hogy X. Y. urnak van-e tárcaja, vagy tárca nélkül ül a kormányban. Őket csak a saját üres tárcajuk, a saját lapos bugyellárisuk érdekli. Ezt kell megtölteni sürgősen újra s ehhez nem kell Mayer ur tárca nélkülsége!

Ehhez Teleszky János reális takarékosági programjának ezerszázalékos keresztülvitele kell.

Könyörtelen vaskéz! S nem adóemelés! Hogy is mondta azt ma Jimmy Walker, a newyorki polgármester:

„Az adók emelése — a nyomorúság és a szegénység emelése.”

S ez az igazság! Adóemelés helyett — takarékoskodás, felesleges kiadások teljes beszüntetése, a luxus-beruházásoknak mellőzése. Egyszóval: Teleszky János, Éber Antal és Gaal Gaszton, vagy politikájuk kormányrajutása... Mert ez a törvényszerűség!

Bethlen után tehát nem kell okvetlenül az özönvíznek jönnie... Csak egy új, modern és európai választási törvénynek, új, reális, tisztességes választásnak és egy új — 100 tagnál nem nagyobb —, életerős parlamentnek. Ennek bizalmából jusson uralomra azután egy új, igazi kormány. Elnöke lehet, nem is bánjuk, ha nincs jobb: Bethlen István. De máris előre élénken tiltakozunk az ellen, hogy tagja lehessen e kormánynak Klebelsberg, Bud János és társai...

Ime mindezekért bukott meg Bethlen István kormánya az Ur 1931. esztendejében, uralmának tizedik évében... Vajha bukásából áldás fakadna a csonka ország sokat szenvedett polgáira...

A nagy hadseregszállítási panama egyik mellékhatása a törvényszék előtt

Annak idején rendkívüli feltűnést keltett az a leleplezett nagyméretű hadseregszállítási panama, melynek monstre-bűnügyében Nagy Pál dr. vizsgálóbíró ezen a héten fejezte be a vizsgálatot, úgyhogy valószínűleg már szeptember folyamán sor kerül a főtárgyalásra.

Ennek az ügynek egyik mellékhatása képezte annak a főtárgyalásnak tárgyát, amelyet dr. Tóth Béla törvényszéki tanácselnök most tár-

A pesti házhely
állandó emelkedő vagyon!
Olcso pesti telekparcellázás
Közművel Keleti pályaudvarhoz közeli X., Kerepesi-ut 77. szám alatti strandfürdővel szemben, közvetlen a villamosmegállónál
80-120 négyszögöles nagyságban
2000 pengő
öt év alatt törleszthető!
A telkek ára takarékbetétivel könnyen is fizethető!
Bővebb felvilágosítást a helyszínen vagy a
Közszolgálati Alkalmazottak Telekértékesítő és Építő Szövetkezeténél
Budapest, VI., Teréz-körút 47.
I, em, Telefon: 14-1-89

Guggerhegyi verseny 1931

A nap legjobb idejét futotta:

HARTMANN

(Bugatti)

BOSCH

mágnessel és gyertyákkal

KOZMA

(A.J.S)

BOSCH

mágnessel és gyertyával

és új utvonalkorodot állít fel

gyalt a büntetőtörvényszéken. Dr. Toplák Ferencet és Koráb Antalt, a dr. Toplák és Koráb cég főnökeit
ötrendbeli csalással és stikasztással vádolja az ügyész.
Az a vád ellenük, hogy öt különböző terméknagykereskedőtől a hadsereg részére takarmányt vásároltak összesen több mint 20.000 pengő értékben és minden esetben az ügyesség szerint a már fent nem álló, egy bank által állítóltag nyújtott 300.000 pengős hitelkeretre hivatkoztak.
A vád szerint fedezetlen csekkeket adtak és más hasonló módon károsították meg a gabonakereskedőket.
Ezeken kívül a Komáromi Hengermalom rt. azért tett feljelentést, mert a dr. Toplák és Koráb cégnek 18.000 pengő értékben ugyancsak a hadsereg részére bizományi árut adott és a cég ezzel sem számolt el.
A károsultak között szerepel még Andaházi-Kasnya Béla országgyűlési képviselő felesége is, akitől a dr. Toplák és Koráb cég
a Komáromi Hengermalom rt. levélpapírosán helyiséget bérelt, de a lakbért nem fizette meg.
A vádlottak a főtárgyaláson tagadták bűnösségüket és jóhiszeműsüket állították. Szerintük igenis fennállott a csekkek átadása időpontjában a bankhitelekret és azt a bank csak később vonta meg.
A komáromi malom esetében a részvénytársaság felhatalmazására hivatkoztak.
A kihallgatott tanúk részben a vádlottak vallomásait megcáfolták, részben azonban mellettük is vallottak, dr. Révész József, dr. Toplák Ferenc védője,
a vizsgálat kiterjesztését kérte a bankhitelekret tisztázása céljából.
Dr. Tóth tanácselnök rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság végzését, mely szerint helyt adott a védő kérelmének és az iratokat azzal küldte vissza a vizsgálóbíróknak, hogy a bankhitekre vonatkozólag folytasson le újabb nyomozást.
— Két hullát fogtak ki Süttőn a Dunából. Süttő mellett kifogtak a Dunából egy 175 centiméter magas férfihullát. Alig tették partra, újabb férfihullát sodort a parthoz a víz. Egyiknek sem tudják származását.

Sipőcz polgármester romantikus házassága és a Wolff-párt

Hogyan lett a győri zsidókántor leányából a budapesti polgármester felesége

Sipőcz Jenő polgármester titokban megkötött házassága, amelyről ugyan már hetek óta suttogtak a budapesti társaságokban, nagy meglepetést kellett úgy a város házában, mint a fővárosi előkelő társaságban. A meglepetés nemcsak azért volt nagy, mert Sipőcz polgármestert „megrögzött agglégény”-nek ismerték, hanem azoknál a romantikus körülményeknél fogva is, amelyek között ez a házasság létrejött. A legérdekesebb, hogy

Sipőcz Jenő polgármester házasságkötése a városi politikában is élénk megbeszélések tárgya és különösen a Wolff-pártot érintette kellemetlenül a házasság híre.

Nem mindennapos karrier az, amit öv. Karsay Sándorné, született Szántó Ilonka megfutott, amíg Sipőcz polgármester felesége lett.

Sipőczné Smulovics néhai győri zsidókántor leánya

és testvéreivel együtt csak később magyarosította a nevét Szántóra. Smulovicsot nemcsak a győri zsidóság szerette, hanem a derék zsidó kántor általános közbecsülésben állt Győrben. Smulovicsnak öt fia és két leánygyermekük volt. A legidősebb ezek közül Szántó Tivadar, a világhírű zeneszerző, a következő Szántó Sándor, aki a Harmonia-koncertiroda tulajdonosa volt, a harmadik Szántó Ferenc a Tátra-utcaiban levő Egyszerűt Kő- és Könyvnyomda igazgatója. Ezenkívül még két ikerfiu-testvére és egy nővére van Sipőcznének: Szántó Lili, aki valamikor a budapesti Operaház tagja volt, most pedig Sass Zsigmond énektanárnak a felesége.

A győri zsidókántor otthonából került el fiatalon Szántó Ilonka, akiről még ma is úgy beszélnek Győrben, mint a legszebb lányról, akit valaha ismertek.

Csodálatos szépség volt Szántó Ilonka, akit nővérehez hasonlóan szintén színpadra lépett,

de csak rövid ideig működött, mint színésznő, mert néhai Karsay Sándor népjóléti államtitkár beleszeretett a köleketes szépség fiatal színésznőbe és feleségül vette. Már ez a házasság is nagy fellényt kellett annakidején, különösen Győrben. Szántó Ilonka házasságkötésekor elhagyta őt hitét és boldog házasságban élt Karsay államtitkárval egészen ennek néhány évvel

ezelőtt bekövetkezett haláláig.

Az előkelő társaságokban is ünnepelt szép aszszony elég jó módban maradt férje halála után, azonban nem tudott tetlenül élni és a kitűnő asszisztentékkal rendelkező uriasznya elvállalta a Lantos és Kunossy-nyomda budapesti vezérképviselét. Nagyon szép eredménnyel működött ebben az üzleti hatáskörben, amikor közben

megismerkedett Sipőcz Jenő polgármesterrel. Az ismeretség mindjárt az elején úgy indult, hogy Szántóék sejtették, hogy házasság lesz a vége.

Sipőcz polgármester már több mint egy éve udvarolt Karsaynének, aki közben otthagya állását is, míg most

egy hónappal ezelőtt a legnagyobb titokban megkötötték a házasságot,

amiről Sipőczné még testvéreit sem értesítette előzetesen. A legnagyobb titokban tartotta a házasságkötést Sipőcz Jenő polgármester is, aki azonnal az esküvő után külföldre utazott feleségével.

Most, hogy a romantikus házasság híre mégis kipattant, az természetesen nagy meglepetést kellett a városházán néhány nap óta egyébről sem beszélni, mint a polgármester házasságáról, amely élénken foglalkoztatja különösen a Wolff-pártot. Ertesülésünk szerint

Wolff Károly, akinek intranzigens antiszemita álláspontja eléggé ismeretes, nem tudja megbeszélteni a polgármesternek, hogy zsidó származása női vett feleségül,

annak ellenére, hogy Sipőczné már hosszú évek óta katolikus vallású. A házasságkötés miatt Sipőcz Jenő polgármester hirtelen kiesett Wolffék kegyeléből és hír szerint

Wolff Károly azt kívánja, hogy a polgármester vagy valjón el feleségétől, vagy mondjon le állásáról.

Valószínű, hogy ezek közül egyikre sem fog sor kerülni, mert a nőülés mégis csak magánügye a polgármesternek és nem várospolitikai ügy. Sipőcz polgármester egyelőre nem is veszt tudomást Wolffék felháborodásáról, hanem nyugodtan tölti szabadságát külföldön. Wolff Károly pedig időközben valószínűleg bele fog nyugodni a polgármester romantikus házasságába.

Ez a siker!

Szakértők nyilatkozata hirdetési versenyünkről

Kellemesen lepett meg bennünket és hirdető kereskedőinket a hirdetési verseny első heti szép eredménye. Természetesen a mai viszonyok mellett, a hó végén nem lehet arról szó, hogy

a közönség tömegesen megrohanja az üzleteket

és csupán hirdetési versenyünk kedvéért a szükségén felül vásároljon, de hogy

vásárló olvasóink közül az első héten már 215-en küldték be a szelvényeket hozzánk, — némelyik meglepő sűrűn lebélyegezve bizonyítja, hogy az intelligens magyar ujságolvasó közönség intenciókat teljesen átértézte.

Természetesen nem mindenkinek tellett egyformán a vásárlásra. Megható az a pályázat, amit egy kis gimnazista leány küldött be hozzánk. Balogh Erzsike a következőket írja: «Most jövök az első gimnáziumba és hetenként mégis megengedik szüleim, hogy a Magyar Hétfőt olvassam. A hirdetési verseny iránt Anyukához intéztem kérdést, majd addig kértem, amíg el nem jött velem. A Heilig-cégnél vásároltam egy pár harisnyát. Több pénzt Apuka nem tudott adni, de azért azt hiszem, hogy én is nyerhetek valamit. Kezüket csókolja

Balogh Erzsike, I. gimnazista.»

Megnyugtattuk a kis Erzsikét: mindenesetre fog nyerni.

Érdekes az a levél is, melyet Gärtner Ignác német intézet vezetője küldött. A levél a következőképpen hangzik:

Tek. Szerkesztőség!

En is pályázok becses lapjuk hirdetési versenyére. Vásároltam ugyanis férjemnek a Szemző üzletben, a Kálvin-tér 10. szám alatt két jérfinget és gallérokat 18.50-ért. A Divaicsarnokban Rákóczi-ut 74. alatt egy pár cipőt 14.80-ért és három méter kabátzövetet 44.40-ért, azután a Zsuzsika kislányomnak a Kazinczi-utcaiban Heilig harisnyáknál két pár harisnyát és egy kesztyűt 9.60-ért.

Összesen tehát vettem 67 pengő 30-ért árut és ezért pályázom az első díjra, a tíz százalék megtérítésére.

Remélem, hogy részt vehetek a versenyen, ha a szelvényt nem is küldöm be, mert a vásárlást igazolom.

Mit mondanak a szakértők?

A BLOCKNER J. HIRDETŐIRODA.

részről Bársony Ernő a következőket mondta:

— Nagy érdeklődéssel olvastam és őszinte örömmel töltött el az a kezdeményezés, amelyet a Magyar Hétfő megindított, mert ezzel a hirdetési verseny akciójával

újra a reklám felé terelte a közönség figyelmét

és remélhetőleg sikerülni fog ezt az érdeklődést állandóan ébren tartani.

— Mi, akiknek kenyeré a reklám és a propaganda, más szemmel nézzük ezt az akciót, mint a laikus. A mai pszichoanalitikus világban a jól megfogott tollú íróknak és a gyakorlati érzékkel rendelkező polgárnak, a meggyőződés erejével ható erősen szuggesztív hatású cikkei lehetetlen, hogy ne értsék meg a közönséggel azt, hogy

a reklám nem azért való, mert a rossz árut olcsón akarják eladni, hanem hogy felhívja a közönség figyelmét olyan árucikkekre és gyártmányokra, amelyek megismeréséhez nagyon sok idő és nagyon sok pénz kellene.

Végül kellene járni a különböző üzleteket, tanulmányozni a katalógusokat, holott így reklám formában arra hívja fel a vásárlóközönség figyelmét, amire éppen szükség van és amit a kereskedő szeretne is eladni.

— Mi, hogy megtanítsuk a publikumot vásárolni, könyvet írunk, színlapokat szerkesztünk, de ahhoz a közönséghez, amelyet hozzá kellene nevelni a hirdetés fontosságához és a reklám szükségességéhez, mi csak nagyképű cikkekkal és tudományos fejtegetésekkel, tehát a nagyközönséget általánosságban nem érdeklő módon tudnánk hozzájutni.

Ezzel szemben a nagy publicitása Magyar Hétfő egy csapásra 100 ezer ember érdeklődését tudja felkelteni pályázatával. A közfigyelmet a reklámra tereli, szóval olyan kulturmunkát végez, amelynek hatása éppen a súlyos viszonyok között végtelenül szükséges és fontos.

— Ismétellen kijelenthetem, nagyon örülök és boldogan üdvözlöm, egyben szép sikert is kívánok a kitűnő akcióhoz, amellyel a Magyar Hétfő, a magyar reklámtörténetben örökké tartó időnkig beírta a nevét...

RUDOLF MOSSE Rt.

hirdetővállalat nevében Ramser László igazgató a következőket mondta:

— A mai modern hirdetővállalatok már

zolt tudom, csak szegyeltem a szelvényt lebélyegeztetni a boltokban. Azt hiszem, velem együtt nagyon sokan vannak, akik nem bélyegeztetik le a szelvényt, mert az kényelmetlen, azért jó volna, ha a tekintetes Szerkesztőség valami más módot találna ki a vásárlás igazolására. Ha kételkednék nek vásárlásomban, úgy azt jegyzékkel igazolnám tudom.

Remélem, hogy a nyereségben részesülök, annál is inkább, mert ezen a héten nem is akarunk semmit venni, csak azért vettünk, hogy a versenyben résztvehesünk.

Budapest, 1931 aug. 21.

Kiváló tiszteltelt:

Gärtner Ignác, II., Mária-tér 3. III. 1.

Sajnos, a levélírója nem nyerhet, mert pályázatunk alapfeltétele, hogy

a lapunkban mellékelt szelvényt a vásárlás alkalmával a cég pénztáránál le kell bélyegeztetni.

Ugyanez vonatkozik S. Erzsik, G. Jánosné és F. Ernő pályázatára, amelyeket a versenyben figyelembe nem vehetünk, miután

vásárlásukat a cég bélyegzőjével nem igazolták.

Többet azt a kérést terjesztették elő, hogy

e heti pályázatunk döntését csak a jövő héten ejtsük meg, miután csak hétfőtől kezdve lehetett vásárolni, a szelvényeket szombaton délig el kellett hozniuk jutni, viszont ők legjobban szombaton délután érnek rá vásárolni és ezt is szeretnék beszámíttatni.

Miután e kérést teljesen méltányosnak tartjuk,

e heti pályázatunk díjainak odaitését csak jövő héti számunkban közöljük, addig is itt adjuk az eddig beérkezett pályázók névsorát.

A vásárlási összeg tekintetében

eddig első helyen áll: Schwarz Ernőné (Kispest) 118.50-ol, második helyen Grünberger Sándorné (Garay-tér 8.) 94 pengővel, harmadik helyen Molnár Béláné (VII., Elemér-utca 3.) 47.20 pengővel.

A verseny folyik, e heti 100 díjaink odaitélése tekintetében a döntést jövő héten közöljük.

MI VOLT A VASÁRNAPI LAPOKBAN?

PESTI NAPLÓ

Klebsberg vezércikkjét nélkülözünk, mint ahogy Klebink is nélkülözi a dícsőséget. Ahogy mi Miklósekat ismerjük, Kleb a címlapról legjobban esetben a 11-ik oldalra, Friedrich helyére kerül. Fene vezércikk, amely ezt az intím titkot árulja el: «Itt tenni kell valamit.» És mindjárt bocsánatot kér, amiért ezt őszintén ki merete mondani. Bethlenről egy szót sem ír a vezércikkben! Friedrich ellenben a fülünkbe harsogja, hogy Károlyiék kormányja átmeneti kormány. Esték, akik eddig jól meg voltak Bethlenel, leadják Farkas Tibor feltűnően éles cikkét, amely követeli a vétkes Bethlenék felelősségrevonását. Szóval, politikailag olyan zavaros a Napló, mint — ezideig is volt. Kis naivak! Még szerencse, hogy Szabó Lászlónak nincs más baja, mint az, hogy a bajai polgármesternek nem volt szabad Borbíróra magyarosítani a nevét, mert ezt magyar nemes csak királyi engedéllyel teheti. Gefreiter egycsillagos Szabó, maga a mi egyetlen drága örvezetónk! A newyorki polgármester nyilatkozik Budapesten, hogy az adóemelése a nyomorúság emelését jelenti s utálja a száraz Amerikát, ellenben szereti a sört. Prosit Mr. Jimmy és Pásztor Árpád!

PESTI HIRLAP

Vezércikkjében töredelmesen bevallja, hogy nem tudja mi buktatta meg a Bethlen-kormányt, ellenben Rassayékat és Gaal Gasztónékat felszólítja arra, hogy támogassák Károlyit. Ejnye kedves P. H. azt az apróhirdetéseket muzulmánját neki, nem elég, ha maga most támogatja. Még szerencse, hogy a vezércikknek ez a címe: Valószínű-e egy európai háború. És ami most van?...

UJSÁG

Köbor nyíltan kimondja a Rovásban, hogy «egy órával előbb örültünk, hogy nem sikerült» Károlyiék kabinetalakítása. Felteszi a kérdést, vajjon az új kabinet tagjai «eddig jelentéktelenségekre tudnak-e rácafolni bekövetkező jelentőségükkel? Markovics Rodion, a Szibériai garnizon szervezője elmondja lecsuszásának történetét. Rodionkám, már Európa lecsuszása sem érdekes... Eggyetlen derű, hogy «törzstiszt ismerettségét keresi az apróhirdetésekből szöke uriaszony». Egy baba-arcu hadnagy nem is jó? Ezen a számon egyébként nem látszik még meg a GyOSZ-szal való barátság. Reméljük, rö-

videsen már beszámolhatunk a kiskereskedők érdekeiért jagató organum új örvendetes és egészséges kapcsolatairól...

MAGYARSÁG

Milotay vezércikkében «Egy fáradt ember» címen elmélkedik Bethlenről. Aranyosan végzi be fejtegetését, mert azt mondja, hogy Tisza visszavonulása után, ha nem lövik le, a néphangulat visszahozta volna őt, mint ahogy sokan mondták a kommun után, hogy újra Tisza kellene. Egyesek remélik, hogy így lesz Bethlenel is. Erre Milotay ezt az aranyosat mondja: csak hogy Tisza előbb meghalt ezért a népszerűségért. Nem szeretjük kérem ezeket a párhuzamokat...

MAGYAR HIRLAP

Semmiféle politikai állásfoglalás nincs a lapban. Az M. H. és Magyar Pál épp olyan vörös álláspontra van, mint Rassay lapja, amelyenél városszerte nagy feltűnést keltett, hogy Bethlen lemondásának napján még egy szó kommentárt sem írt a nagy eseményhez. Ignotus heves ellenzéki támadásba megy gyermekkorunk hőse — Robinson ellen, mert nevezett ur a szigetre élelmiszert s szerzőségeket vitt magával a roncsos puszta hajóból. Azt mondja Ignotus, hogy nem így kell a vadonba menni. De reméljük, nem hallgattak Ignotusra az M. H. mai weekend-vonatának bizonyára szép számú utasai. Felek érdekes cikkében rámutat arra, hogy másfélmillió dollár aranyfeleség van a világon és hogy csak ezzel lehetne segíteni. Ide velet! A Schönberger-regény nagyon érdekesen indul, ki-váncsian várjuk, Lukács István mit hoz ki belőle?

BUDAPESTI HIRLAP

Szekfü Gyula és Berzeviczy Albert élesen polemizálnak a B. H. hasábjain. Szekfü megtámadta Berzeviczyt, aki ezt viszonozta, mire Szekfü most ismét boxolgatja Berzeviczyt. Végre egy nem közgazdasági harc. Többmillió pengő költséggel Gál-baba mecsetet építenek a magyar mohamedánok

Sok baja volt a nőnek

férfinak eddig a strand előtti szőrtelenítéssel, de most a drogériákban forgalomba került a folyékony MORISSON TEJ, mely a karról, hónaljról, lábról felesleges szőrszálait egy perc alatt eltávolítja. A Morisson tej illata kitűnő, teljesen ártalmatlan, használata kényelmes és biztos.

Hyperol
szájviztabletta

IDEÁLIS TOROK-
ÉS SZAJFERTŐTLENÍTŐ

A munkanélküliekért

Hozzászólások a Magyar Hétfő akciójához — Magyar Miklós szanálási terve és a munkanélküliség megoldása

A munkanélküliség megszüntetése érdekében indított akciónk mind nagyobb visszhangot kelt. A Magyar Hétfő szerkesztőségében naponta hozza a posta a levelek tömegét, amelyben számos megszívlelendő ötlet és tervezet található. A munkanélküliség problémája ma olyan kérdés, ami mindennél jobban érdekli és foglalkoztatja a tömegeket és figyelemreméltó, hogy ismeretlen nevű emberek néha nagykonceptiójú terveik vannak, amelyek ha nehezen valószínűsíthetők is meg, mégis gondolkodásra kell, hogy készítsék az illetékes tényezőket is.

A legérdekesebb hozzászólást ezen a héten Péteri Lipót (Budapest, VI., Hunyadi-tér 9, I. 12) küldte be szerkesztőségünkbe, aki kísérelve többek között a következőket írja:

A hatéves terv

A magyar társadalom szolidaritása élő valóság lett abban a pillanatban, amikor a Magyar Hétfő a többi polgári lapok egyöntetű és tüntető agyonhallgatása dacára felvetette a munkanélküliség problémáját.

Felismerte, hogy a társadalom súlyos bajai mellett ez a legsúlyosabb és ezen kell a leghamarabb segíteni. A Magyar Hétfő igazán feladta magaslátán állt, amikor ehhez a kérdéshez hozzányúlt és behozonyította, hogy tényleg a közérdek ve-teli.

Péteri Lipót beküldte a munkanélküliség megoldását célzó figyelemreméltó tervezetét, amelyet

„hatéves terv”-nek nevez és amelyet már a pénzügyminiszter is áttanulmányozott.

Ez a tervezet olyan érdekes, hogy teljes terjedelmében itt közöljük:

„Magyarország 1931 szeptember 1-én áttér a kettős valutára. Egyik valuta a pengő maradna, melyet továbbra is változatlan feltételek mellett a Nemzeti Bank bocsátana ki, másik valuta

pengőértékre szóló kincstári utalvány, melyet egy külön bank, az Utalványozó Bank bocsátana ki.

A pengő főleg a külföldi forgalom céljait szolgálja, az utalvány azonban kizárólag a belső forgalomban lenne csak használatos.

Az Utalványozó Bank kötelezettségeit az összes származékos nagyvállalatok, iparvállalatok, bankok, közlekedési vállalatok és a nagy ingatlanulajdonosok egész vagyonukkal jótállanának.

Az összes utalványokat két évi kamattalanság költségen fejében csakis ezek a vállalatok kapnák.

Az UB kibocsátása 1931 szeptember 1-én 600.000.000 pengő névértékű és különböző címletű utalványt, melynek az érvényessége 1933 szeptember 1-ig tartana, amikor az UB beváltaná pengőre. Az utalványokat csak azok a vállalatok és testületek kapnák, amelyek az UB

A bürokrácia is hozzájárult a munkanélküliség növeléséhez

Hozzászólás a Magyar Hétfő akciójához. — A Magyar Hétfő dícséretes módon hozzászúlt az ország egyik legnagyobb és legfontosabb problémájához,

a munkanélküliség megszüntetésének kérdéséhez. Miként megállapítható, a megkezdett mozgalom a legnagyobb érdeklődést váltotta ki minden oldalról és általános megelégedést kelt, hogy történik valami azon túl is, amiben eddig volt részünk, hogy mindig csak a munkanélküliség súlyos voltáról beszéltek, de senki sem kereste a kérdés megoldásának módjait és lehetőségeit.

A Magyar Hétfő-ben már eddig is a megoldás több lehetőségét vették fel és egészen bizonyos, hogy még nagyon sok olyan javaslat merül fel, melyek a kérdés megoldása során feltétlenül figyelembe veendőek s amelyeket az illetékeseknek is meg kell szivlelniök.

A fővárosban az építkezések ügye agyon van szabályozva. Amíg itt egyes helyeken valaki építési engedélyt kér, addig el is megy a kedve tőle és inkább eláll minden ilyen szándékától.

Az alsó rákosi réteken például 664 telek tulajdonosa kertvárost akar létesíteni és szeretné az építkezéseket mihamarabb megkezdeni. Erre engedélyt is kérte a Közmunkák Tanácsától, amely azonban az építkezési engedélyt nem adta meg, csak az esetben, ha azonnal megépítik a főcsatornát is.

A telektulajdonosok kérvényükhöz mellékeltek a homlokzatképzésekre vonatkozó terveket, igazolták, hogy a közterületek részére szükséges területeket a főváros javára átengedték. De ezenkívül legfőbbjük nyilatkozatot is írt alá, amelyben kötelezik magukat, hogy mihielyt a főváros a főcsatornát megépíti, ők is haladéktalanul saját költségükön kiépítetik az összekötő csatornát.

A Közmunkák Tanácsa ennek ellenére sem járult hozzá az építkezések megkezdéséhez és most egy ilyen,

paragrafusokon és szabályokon alapuló kü-

kötelezettségelért jótállottak, azonban ezek is csak két esetben:

1. Igazolt munkabérlistára, vagyis már teljesített munka bérének kifizetésére.
2. Építéshez, gyártáshoz szolgáló gépek, nyersanyagok és esetleg felgyártmányok beszerzésére, abban az esetben, ha azok nagyobb részben bel-földi származásúak.

Tehát a kincstári utalvány csakis produktív, azaz új értékeket alkotó célokra volna csak kap-ható.

Mi történne az utalvány kibocsátása után? Lehet, hogy eleinte mindenki bizalmatlanul fogadná és igyekezne tőle szabadulni és éppen ezáltal emelkedne a forgalom. Tekintettel azonban arra, hogy az utalványokat csak produktív célokra engednék felhasználni,

a papírból közben olyan új értékek keletkeznek, amelyek egyrészt kedvezően befolyásolják külkereskedelmi mérlegünket és így a Nemzeti Bank devizaállományát, másrészt a gazdasági autoritásunkat mindjobban kiépítik és a munkanélküliséget rohamosan csökkentenék.

Ezért tehát nem is lenne ártalmas az az elhatározás, hogy

az UB 1933-ban csak 200.000.000 pengő értékű utalványt váltana be.

A hátralévő 400.000.000 pengőért újabb két évre, azaz 1933—35-ig érvényes utalványokat adnának. Ezt a 400.000.000 pengő értékű utalványt 1935-ben aztán már csak ismét 200.000.000 pengővel kellene beváltani és az 1935—1937-ig terjedő időszakban már csak 200.000.000 pengő értékű utalványt lenne forgalomban, amelyet 1937 szeptember 1-én, amikor az UB likvidál, már könnyű lenne beváltani.

A munkanélküliség enyhítésének tíz parancsolata

Egyik olvasónk tíz pontba foglalja össze azokat a legsürgősebb tennivalókat, amelyekre a munkanélküliség enyhítése érdekében szükség van. A tíz pont a következő:

1. Egy személynek csak egy fizetett állása legyen.
2. Napi hétórás munkaidő.
3. Törvényes létszám.
4. Állami munkanélküli segély.
5. A koldulás és ingyen-konyhák megszüntetése.
6. Csonkamagyarország 100 országgyűlési képviselőt válasszon 250 helyett titkosan.
7. A magas fizetések redukálандók.
8. Azonnal rendeljék el a kötelező tatarozást és kezdjék el a közmunkákat.
9. Mindenekelőtt kőházakat építsenek.
10. Kereskedelmi szerződések minden számbajöhető állammal az export fejlesztése érdekében, hogy a sokezer külföldön dolgozó magyar hazájában dolgozhasson és fokozhassa a fogyasztást.

A tíz pont beküldője: Kovács Miklós üve-gességéd (Budapest, Király-utca 99).

lőmbözet miatt nem lehet 500—600 ház építéssel munkáját megkezdeni.

A mai viszonyok között 500—600 családi ház felépítése pedig rendkívül jelentős munkaalkalom és ennél a munkanélküli munkások százaít lehetne foglalkozáshoz és kenyérhez juttatni.

Nem vitatjuk, hogy a csatornázás és a közművek kiépítése nagyon fontos szükséglet, de

amikor a főváros a legfontosabb főcsatornát sem tudja megépíttetni, ugy nem lehet ezért 500—600 adófizető polgár építkezését meg-akadályozni

és egy sereg iparost és többszáz munkást a munkaalkalmától és a kenyérkeresti lehetőségtől elűlni.

A Közmunkák Tanácsának a szabályokhoz való merev ragaszkodása annál kirívóbb, mert a szóbanforgó területen egyesek már minden kikötés nélkül kaptak építkezési engedélyt, másrészt pedig azért, mert a közelmúltban nagyon helyesen és éppen a munkanélküliség leküzdése érdeké-ben.

Zuglóban a kertváros építését az összekötő csatornák későbbi kiépítésének kikötése mel-lelt engedélyezték.

A Közmunkák Tanácsának ebben az esetben is a megértés és a gyakorlati élet által diktált helyes álláspontra kell helyezkednie és arra kell törekednie, hogy

e szabályok minél tágabban értelmezése mellett inkább elősegítse, mint akadályozza az épít-kezéseket és a munkák megindítását.

Ma, amikor lépten-nyomon azt halljuk, hogy az építkezés nem az állam és a községek, hanem a magántőke feladata és amikor

a munkanélküliség a tél közeledtével egyre jobban fenyeget,

a különböző hatóságoknak arra kellene töreked-niök, hogy minden olyan akadályt elhárítsanak az utból és minden olyan építkezést a minimumra csökkentsenek, amelyek az építkezések megindí-

lását és a munkanélküliség lezűzdését gátolják, vagy hátráltatják.

Füredi Lajos, az Asztalosmesterek O. Sz. főtitkára, az IPOSz tb. igazgatója.

A tulóráztatás ellen

Vettük és adjuk a következő levelet is:

Tisztelt Szerkesztőség!

„A munkanélküliekért” című rovatában többek között kiemelt, hogy sok munkástól és munkáskéntől kapott panaszos levelet a munkanélküliséget fokozó különórászás miatt.

Ugyanez áll a magántisztviselőkre is, csupán azaz a különbséggel, hogy míg a munkások a tulórázásért külön díjazásban részesülnek, addig a vékonyfizetésű magántisztviselőktől megköve-telik, hogy a takarékosági elvek alapján lepi-tett 100—200 pengős tisztviselő (segédkönyvelők, gépirők stb.) munkáját is — tulórázás útján — elvégezzék. Számos nagyvállalat létezik, ahol a mammut-fizetéses rabzolgahajók — akiket a takarékosági elv nem érinthet — alárendelt-jüket napi 8 óra helyett 10—14 órán át foglal-koztatják anélkül, hogy ezért bármily csekély külön díjazásban részesítsék azokat.

Aki az ilyen barbár rendszer ellen mukkanni mer, az repül; már csak azért is, hogy az éhez és bármivel megalkuvó állásthajtások seregéből még olcsóbb pótlást szerezhessenek. Ezek tények! De arról ama szökimondó napilapok, melyek a hitelreszoruló kereskedelem és ipar érdekében hasábotak hoznak — mélyesen hallgatnak. Hiszen a nélkülöz, igénytelen magántisztviselő-kei nem érdemes törődni, sőt kockázatos is, mert ez talán az ipar és kereskedelem mammutfizetéses vezetőit kínosan érinthetné.

Tisztelettel N. Péter, egy leépített m.-tisztviselő.

A költségvetés redukciója után megoldható a munkanélküliség kérdése is

Politikai körökben is feltűnést keltett az elmúlt héten Magyar Miklós fővárosi törvény-hatósági bizottsági tag szanálási javaslata, amelyet a kormány, a 33-as bizottság és a fő-város elé terjesztett. Beszélünk erről a ter-vezetről és a munkanélküliség kérdéséről Magyar Miklóssal, aki a következőket mon-dotta a Magyar Hétfő munkatársának:

— A Magyar Hétfő nagyszerű elgondolása és azok az ötletek, amelyeket a lap felvetett a munkanélküliség enyhítése, illetve megoldása ér-dekében, nem is állnak oly távol szanálási pro-gramtól, amit az illetékes tényezők elé ter-jesztettem.

Itt, ahol tultermelés van — zsenik —-ben, különösen gazdasági lángelmékben, csodálatosképpen eddig mindig csak azt hallottuk, hogy az állami költ-ségvetést redukálni kell, de arra, hogy a tulmé-rezettel költségvetést miképpen lehetne redu-kálni, még senki sem adott feleletet.

Hol kezdődjék ez a redukció, amelynek nem szabad szaporítania a munkanélkülilek számát és hogyan vihető keresztül ez a redukció ugy, hogy ne legyen ártalmára, hanem ellenkezőleg hasznára az országnak?

Egy nyolcmillióst országot sokkal kisebb ad-minisztrációs költséggel lehetne vezetni és nem hinném, hogy bárki is kétségbevonná, hogy

ha öt közigazgatási kerületre osztanák az országot, öt főispán vagy nevezük a kerü-letek vezetőit bármiképp, ép olyan jól el tudná végezni az adminisztrációt.

Ugyanígy szükség van természetesen a miniszté-riumok számának a csökkentésére. Csehország-nak például négyszer akkora a területe, mint Csonkamagyarországnak és 14 millió lakosa van, mégis feleannyi minisztérium intézi az ország ügyeit, mint nálunk. Ezért

szükség van a közigazgatás egyszerűsítésére, a különálló gazdasági minisztériumok megszüntetésére és ezeknek ügykörét a közgaz-dasági minisztérium egy-egy osztálya intéz-hetné egy-egy államtitkár vagy osztályfőnök vezetésé alatt. Megszüntetendő lenne a népjó-léti minisztérium is,

Olcso házhelyparcollás

Baracska és Pétend között!

Ha a Velencei tó közelében — vasuton 12 perc távolságra — csekély havi 10 pengő részlet-fizetéssel egészséges és aranyértékben emel-kedő házhelyet akar biztosítani, tekintse meg telepünkét, melynek 200, 300, 400 □-öles par-cellái közvetlen Baracska vasútállomásnál kezdődnek és Pétend felé a vasutvonal két oldalán, a balatoni műút mellett terülnek el. Baracska vasútállomás Budapest—Kelenföld-től 28 km-re van; naponta 7 vonat közleke-dik. Havi bérletjegy, nem közúttisztviselőknék is, P. 27.20.

Házhelyek □-ölenkénti f P 20 fihör-től kaphatók. A vételárból készpénzben 10%, a hátralékos összeg havi 10 pengős részletek-ben fizelendő.

Legjobb minőségű termőföld, talajvízmentes, Kítűnő ivóvíz, villanyvillágítás.

Nyaralásra is különösen alkalmas a telep, tekintettel a Velencei tó közelségére.

Ingyenes csoportos utazás oda és vissza Gyülekezés (kedvezőtlen idő esetén is) a Déli-vasut állomáspénztár előcsarnokában vasárnap, 30-án d. e. 9 óra 30 perc, d. u. 2 óra 15 perc.

A részvételt kérjük lehetőség szerint a városi irodával közölni — lehet telefonon is —, hogy külön kocsirol és autobuszokról gondoskod-hassunk. Városi iroda: Budapest, I., Horthy Miklós-körtér 3/b, I. 5, délelőtti 10—11-g, dél-után 5—7 óráig. Telefon: A. 694—33.

amelynek hatáskörét a belügy- és közgazdasági minisztérium között lehetne megosztani, a mi-niszterelnökség pedig a külügyminisztérium ügyeit is vezethetné. Így körülbelül

három miniszter és három államtitkár vé-géznél az ország kormányzását. Az ország-gyűlés 245 képviselője helyett pedig talán sok is volna 150 képviselő,

de mindenesetre elég arra, hogy az ország ré-szére törvényeket hozzanak. A képviselők fize-tését le kellene szállítani a régi öt forintnak megfelelő husz pengős napidíjra, hiszen csodál-kozunk kell, hogy képviselők, akik állítólag ezeket képviselnek és látják, hogy ezek az ezek milyen súlyos nyomorral küzdenek, mégis nyugodt lelkiismerettel veszik fel magas dolációjuk-at. Egy ciklusban 60.000 pengőt tesz ki egy képviselő fizetése, amivel sok nyomorgó családot lehetne megmenteni a nélkülözésektől. Kérde-zem: azok a törvények, amiket a parlament az elmúlt ciklusban hozott, megérnek ennyit? Kifo-gásolom azt is, hogy

egyesek az államtitkár négyféle címen is hu-z-nak jövedelmet,

amit szintén meg kell szüntetni. Jelentéktelen-lens látszik végül a vasuti szabadjegyek ügye, holott, ha valaki megfigyeli, meggyőződhetik arról, hogy az első osztályon csak szabadjeggyel utaznak és lehetséges, hogy ez is hozzájárul az államvasutak deficitjéhez, miért is ezt a rend-szert is meg kell szüntetni. Végül

le kell építeni a szerencsétlenül tuldlmen-zionált Társadalombiztosító Intézetet is, amely nem lehet nyugdíjasok menhelye,

amikor az adófizetők már amugy sem tudják fizetni a magas járulékokat.

— A zsenik — tehát ne azon törjék a fejüket, hogy miképpen lehet új adókat kitalálni, hanem legyen bátorságuk rámutatni a költségvetés esők-entésének módjaira. Erős elszántsággal a józan-ság útjára kell lépni,

bátran és a népszerűséget nem félve a fe-lére kell csökkenteni az állami költségvetést és akkor nyugodtan nézhetünk a jövő elé, mert ennek az országnak minden előfeltétele megvan ahhoz, hogy nyolcmillió ember boldogan éljen benne.

Orvosprofesszorok és betegek véleménye a Zeileis-gyógymódról

Ismeretes az a vita, amely a Zeileis-féle gyógy-mód körül folyik. Tekintettel arra, hogy sok el-lenkező nyilatkozat hangzott el az utóbbi idő-ben a francia dr. Arsonval egyetemi orvospro-fesszor által feltalált és Zeileis által egyszerűsít-ett formában alkalmazott magasfrekvenciájú villanyos gyógykezelésről, érdeklődünk vilá-g-hírű külföldi és budapesti orvosi szaktekin-télyeknél, akik a következőképpen nyilatkoztak:

Dr. N. Gallier tanár a következőket írja:

— A Zeileis-féle készülék olyan szép ered-ményeket értem el, hogy magam is nem egy eset-ben bántam a gyors gyógyulásokat olyan be-tegeknél is, akik hitetlenül anyagi áldozatok árán már minden más gyógymodot eredmény-telenül megpróbáltak.

Dr. S. Keller német orvosprofesszor a köve-tkezőképp nyilatkozik:

— A Zeileis-gyógymodot még lényegében nem ismerik jól, sem az orvosok nagy része, sem a betegek, pedig ezzel a gyógymoddal igen sok be-tegegnél, különösen a reumatikus, csuzos, kösz-vényes, máj-, vese-, gyomor- és bélbetegségeknél, érelmeszesedésnél, a vérnyomás emelkedésénél, az anyagcsere-elváltozások nagy csoportjánál (Basedov) hihetetlen gyógyeredményeket lehet elérni.

A Rákóczi-ut 61. szám alattí rendelő orvosra így nyilatkozott:

— Ettől a kiváló gyógymodtól senki csodát,

vagy lehetlent ne várjon, mert minden bajt véges emberi tudással meggyógyítani lehetetlen. Csak komoly orvosi vizsgálatok lehet eldönteni, hogy milyen betegségek alkalmasak a Zeileis-kezelésre és a modern orvosi műszerekkel felszerelt rendelésben Zeileis-, röntgen-, kvarcszű-lékek, légzőszervi bántalmaknál pedig belsőgyógytorna stb. áll rendelkezésre.

A gyógyeredményekről azok a levelek tesznek leginkább tanúságot, amelyek a betegek százaítól érkeznek. Egy-két kiragadott példa ezekből a levelekből:

„Nagyszógos Doktor Ur! Ne vegye rossz néven, hogy zavarom, de kötelességemnek tartom, hogy hálás köszönetet mondjak lelkiismeretes gyógy-kezeléséért, amellyel engem a sir széléről hozott vissza. Új életet adott nekem, amiért áldja meg az Isten!...”

Egy másik köszönőlevél:

„Kedves Doktor Ur! Nem mulasztatom el, hogy köszönetet mondjak Önnek odandó, lelki-ismeretes gyógykezeléséért, amellyel olyan beteg-ségből gyógyított ki, amit már reménytelennek tartottam. A hoszu szenvedés után most már, hála Isten, úgy érzem, mintha újra születtem volna...”

Ilyen és hasonló hálálkodó levelek naponta érkeznek a különböző Zeileis-rendelőkbe és mind azt bizonyítják, hogy a súlyos betegek ezrei kö-szönhetik ennek a gyógymodnak gyógyulásukat,

A FILMHÉT

A hét bemutatói

Az induló új filmszezon az elmúlt héten ismét több bemutatót hozott. Három filmszínház:

a Palace, Ufa és a Corso

lüzte műsorára *Harold Lloyd* új vígjátékát, *«A suszterprince»*-t. A filmben a kitűnő komikus egészen új oldaláról is bemutatkozik a felhőkarcoló tetején játszó és a legügyesebb színésznak is dícséretre váló jelenetben, ezenkívül azonban teljesen a régi kedves burleszk színész, amilyenek a közönség nemcsak Amerikában, hanem mindenütt a világon megszerette. Renge-

özönben is figyelmet érdemel ez a film, amely a Verdun körüli harcokat eleveníti fel megdöbbentő realizmussal. Nemcsak a pergőtüzes háborús jelenetek adják azonban tökéletesen vissza a világháború borzalmaikat, hanem azok a finom jelentéktelenségek látszó jelenetek is, amelyek a háború szellemét érzékeltetik kitűnően és művészen. A főérdeme azonban ennek a filmnek az a pacifista szellem, amit minden erőszakolt tendenciánál is hirdeti. Már csak ezért is érdemes megnézni a *«Roham»*-ot.

A Rádus

is csütörtökön kezdte meg őszi szezonját *«A rádióriporter»* című filmrevüvel. A keret: egy újságíró riportot akar csinálni a hollywoodi filmhírességekről, ami csak nagy nehézségek árán sikerül. A revüben egész sor sztár vonul fel: *Nora Gregor*, *Joan Crawford*, *Buster Keaton*, *Adolphe Menjou*, *Ramon Novarro*, *John Gilbert*, sőt még *Strauss Oszkár* is. A riporter szerepét

Mit csinálunk este?

teg jókedvvel és sok ötlettel mondja el a tipikusan amerikai mese, hogy egy ostoba suszterinas hogyan csinál szédületes karriert, mindezt olyan egyszerűen és kedvesen, hogy a film teljesen eléri a célját: mindvégig nagyszerűen szórakoztatja a közönséget. Ugyesen oldja meg a rendezés a hangos és néma részek megosztását is, mert a szereplők csak ott szólalnak meg, ahol a dialógus nincs a burleszk tempójának rovására. A közönség sok kacagással kísérte a film mulatós jeleneteit.

Az elmúlt héten nyílt meg a

Royal Apolló

is, amely a legújabb német háborús filmet, a *«Roham»*-ot mutatta be. A háborús filmek

Ma 50-edszer

a premier tüneményes szereposztásában

Budai Szinkör

Utolsó 8 előadás.

Az Omnia új szezonja. Az Omnia-mozi, a főváros régi filmszínháza, az új szezonra máris a rendelkezésre álló anyag legjavát kötötte le és kifogástalan hangleadásról gondoskodott, a Western Electric Sound készülékének felszerelésével. Az első film, amellyel az Omnia *szerdán* új szezonját megnyitja, *Harry Piel* és *Hans Junkermann* attrakciós filmje: *A st. moritzi kaland*. Ezt követi *Nóti Károly* új filmje: *Meine Cousine aus Warschau*. Nagy sikere lesz *Felix Bressart* filmjének: *A garnizon kéme*-nek, amely Berlinben hat hónap óta a legnagyobb sikerrel fut. Bemutatásra vár *Joe May* filmje: *Es ist die Hauptsache* *Nora Gregor*-ral, az Olympia főszereplőjével és *Salamon Béla* első filmje: *Ófelsége* az utazó. Minden jel arra vall, hogy az Omnia idén a premier-színházak élén fog haladni.

Állás — kenyér

A „Magyar Hétfő”, amely a tömegek lapja, érthető módon szükségesnek látja a legintenzívebben kiterjesztett figyelmét arra az eshetőségre, amely nagy példányszáma révén kínálkozik.

Mai naptól kezdve mind jobban klszlesltjük aklónkat, amelynek keretén belül

kenyeret, állást igyekszünk közvetlenül olvasóink számára.

Ezért nyitottuk meg apróhirdetési rovatunkat, azzal az elhatározással, hogy „álláskeresés” céljaira a lapból kivágott szelvényen

minden olvasónknak 10 szögig terjedő hirdetését díjtalanul leközzöljük.

Ugyancsak díjtalanul közöljük állás kapható rovatunkban — szelvény beküldése nélkül is — bármely cégnek, egyesületnek és magánosoknak a hirdetését.

Apróhirdetési szelvény

Kérem mellékelni álláskereső hirdetésemet 10 szögig díjtalanul leközzölni.

Név és cím:

— Villágos harisnyában csak akkor járhat, ha előbb MORISSON TEJET használt, mert az egy perc alatt eltávolítja lábáról felesleges hajszálait.

Ági! Gyere haza. Nyugodtan aludhatsz. Lakásunkat rendbehozta Ditrichstein.

41-6-58

— Megjelent a gyógyszerpiacon a legideálisabb, egyszersmind a leghatásosabb hashajtó a *«Spollicin»*-krém, vagy bonbon. Ezen hashajtó már az ősidők óta ismert ricinusolajat tartalmazza 65 százalékban annak minden kellemetlen és rettegelt mellékíze nélkül. Köztudomású, hogy a ricinus a legegészségesebb és legártalmatlanabb hashajtó, így tehát ma is minden versenyen felül áll. Az orvosi tudomány ismét egy áldásos gyógyszerrel ajándékozta meg az emberiséget.

Ez a hét jól kezdődik

ha megnézi!

A RÁDIÓRIPORTER

című remek németül beszélő vígjátékot

Buster Keaton, Ramon Novarro, Nora Gregor, Adolphe Menjou, Paul Morgan, Oscar Strauss

főszereplésével a

Rádus Melro Filmpalotájában

Előadások 2-6-ig folytatatosan, azután 6, 8, 10 órakor, vasárnap 1-4-ig folytatatosan, azután 4, 6, 8, 10 órakor. 800 ülőhely. 1 pengőtől 2 pengőig.

Sietünk közölni Önnek

A NEMZETI KASZINÓ tájékoztató napok óta beszél, hogy az utóbbi évek egyik legjobban szereplő fiatal mánása, *Esterházy Tamás* gróf jó időre bucsút akar mondani Magyarországnak. A gróf egyelőre egy világkörüli utat akar megtenni, ezt az utját egy hosszabb afrikai vadászattal kombinálva három évre tervezi. Van egy olyan hír is, hogy azután sem akar állandó magyarországi tartózkodásra visszatérni, amit azzal hoznak összefüggésbe, hogy elakarja adni *Esterházy-utcai gyönyörű palotáját*, amely ugyan szervesen a majorátushoz tartozik, de igazságügyminiszteri feloldásban részesült, — tehát eladható. A palotának nagy ára van és így bizony nem olyan könnyű vevőt találni. *Esterházy Tamás* gróf december táján kezdené meg nagy utját.

KÉTSÉGTELEN, hogy a pesti társaságnak és a politikai köröknek kevés oly aranyosan szellemes és talpraesett tagja van, mint *Kállay Tamás* országgyűlési képviselő, aki éppen képviselői megválasztása miatt mondott le nővére javára a *külföldi dohánygyárak* koncessziójáról. Beszéli, hogy *Kállay* nemrégiben megintertallotta *Wekerle* pénzügyminisztert, akit arra kért, *emelje fel az eladott dohánygyárak jutalékát*.

— Szívesen, — felelte *Wekerle*, — de nem tehetem, gondold meg, most is több ajánlat fekszik nálam olyanok részéről, akik *olcsóbban hajlandók a koncesszió vállalni, mint te*, — lásd be, akkor csak nem emelhetem még a jutalékot.

Mire *Kállay Tamás* nevetve felelt: — Jó, jó! Képzelted, én is tudnék olcsóbb pénzügyminisztert szerezni az országnak, — mégsem teszem.

MOST MÁR MEGIRHATJUK, — amit két hónap előtt sietünk közölni, — hogy ki a szép, elegáns szöke asszony, aki másodszor is elvált és harmadszor is férjhez megy a vasnagyiparoshoz. Annál is inkább, mert az esküvő e héten lesz meg. A menyasszony: *Löwy Renée*, — a vőlegény: *Lipták Pál*, Lipták államtitkár fia.

MIHÁLY ISTVÁN, a kiváló filmscenáriumíró, aki csak pár napra ment Berlinbe vizitbe, de akit a németek ott tartottak, komoly szerződésekkal lekötve beszél:

— Magyarok egyre jönnek, nincsen hét, hogy ne szaporodnánk. Hogy *Salamon* kijött, nem újság, de hogy hová szerződött, a *Magyar Hétfő* írja meg elsőnek. Szeptember 5-én kezdődnek a felvételek *Bruno Frank* darabjából: *Grand Hotel*. Következő filmje: *Seine Majestät, der Reisende*. Azután jött *Gaál Franci*, ő még a tárgyalások stádiumában él, szó van a *Templom egere* című film felvételeiről. Aztán kijött *Harmath Imre*, — egyelőre új operettől tárgyal *Ábrahám Palival*. Azután érkezett: *Keglevich Mariette*, *Kertész Gábor* és *Fényes Szabolcs* zeneszerző. *Salamont Zsoldos* Andor, *Keglevich* a fiatal *Kolourat* gróf, *Brodskyt* egy *Sándor György* nevű fiatalember menedzseli. *Brodsky* egyébként most fejezte be a *Pollenberg*-film zenésítését, most a *Kie-pura*-filmet csinálja és leszerződött egy *Bressard* film muzsikájára. A legnagyobb befutó persze *Nóti Károly*, ebben az évben *«csak»* tizenkét filmje jön ki majd. Ami engem illet, én is dolgozom. *«Hurrá ein Jungel»* című filmben hét sztár játszik és hála a kiváló *Bob Stoll*-nak, a *Produktionsleiter* nagy magyarbarátságának, egész csomó magyar színész és színésznő is helyet kapott. Így *Keglevich Marietta* és egy gyönyörű pesti elvált asszony: *Olga Flint: Radvánszky Oly*.

Megnyílt a

„Moulin Rouge”

BETHLEN-TÉRI SZINPAD
évadnyitó előadása
pénteken, 28-án este 9 órakor. Pénztári telefon: J. 443-78

ROTT SÁNDOR

szenzációs vendéglátókanak (premier aug. 28-án) jegyárúsítását ma megkezdjük. Előlegyzett jegyek kedd d. u. 5 óráig tarthatók fenn.

KOMÉDIA ORFEUM
Tel. A. 180-20 Jókai-tér 10

1-2-3 P helyár

Beszélgetés Rott Sándorral

Rott Sándor ma Budapestre érkezett. Dél-élelt már próbált a Komédia Orfeumban, Próbá közben beszélgettünk vele:

— Nagyon örülök, hogy újra Pesten játszhatom. Azalatt a pár hónap alatt, amíg külföldön tartózkodtam, tulajdonképpen Pesthez tartozónak éreztem magamat. Jól ment a sorom, de most, hogy itt vagyok Pesten, mégis igaz, hogy — a legjobb otthon.

— Magyar írók bohózaiban fogok játszani a szezonon végig. Ez külön öröm a számomra és általában nagy ambícióval indulok a munkának. Remélem, hogy be tudom bizonyítani: hogy a régi Rott maradtam. Boldogan és izgatottan várom a találkozást a világ legjobb színházi közönségével: a budapestivel.

9-től 12-ig NEVETŐ ORKÁN

Nyári helyárak

Film, amelynek csak állatok a szereplői. Nem mindennapi filmet alkotott *Arnet B. Schoedsack*, a híres utazó, akinek az angol király nemrég a Sir rangot adományozta. Az egyszerű származású kiváló utazó és filmrendező egy évet töltött a sumátrai őserdőben, ahol tudományos kutatásokat folytatott és elkészítette a *«Rango»* című filmet, a legnagyobb állatposzt, amit eddig filmre vettek. A *Rango* főcérkecsége, hogy nem szerepelnek benne színészek, hanem csak állatok és a főszerepeket két orangután játssza. A hatalmas filmet, amelynek felvételei nem egyszer veszélyeztettek a kitűnő rendező életbiztonságát, Budapestben az Uránia mutatja be.

Vihar a Balatonon: ötvenszer

A Budai Szinkör nagyszerű nyári darabja, a *«Vihar a Balatonon»* ritka jubileumhoz érkezik hétfőn. Ötvenedik előadása van ennek a kedves operettnek, amely bizonyosan télen is folytatja diadalutját.

RANGO

PARAMOUNT-FILM
PREMIER!
HOLNAP, KEDDEN!

URÁNIÁBAN

Két gólt kapott Zamora

Budapest csapatának fölényes győzelme Madrid válogatottjai felett

Budapest—Madrid 2:0 (1:0)

Közel 12.000 főnyi közönség volt tanuja a mai Madrid—Budapest revánsmérkőzésnek. A két csapat 1927-ben Madridban már mérkőzött egymással s az akkor papíron még gyengébbnek látszó spanyol csapat váratlanul 4:2 arányban legyőzte Budapest csapatát.

A szokásos fényképezés után a két csapatkapitány csokrot váltott, a magyar rendező-egyesületek pedig zászlót adtak emlékül a spanyol csapatnak. A mérkőzést Klug Frigyes jól vezette; bár helyteleníteni kell, hogy ilyen nagy attrakciónál egy-kétszáz pengős költség megtakarításáért nem hoztattak külföldi bírót. Meggyőződésünk ugyanis, hogy ha idegen bírót vezet a mérkőzés, akkor a spanyolok ellen legalább két 11-est diktált volna. Maga a mérkőzés kellemes meglepetést hozott azok számára, akik a magyar futballsport hanyatlását akarják mindennapon megállapítani.

A magyar csapat harminc percig olyan nagyszerű mezőnyjátékot produkált, amilyent csak a régi lőők nagy válogatottaitól láttunk.

Sajnos, azonban a kapu előtt a csatárok túlsókat tologattak és igen keveset lőttek kapura. Ha csak egy gólképes csatárunk van, akkor már az első 30 percben 3-4 góllal vezetett volna a magyar csapat, amelynek legjobb része a halvesor volt. Elsősorban Sárosy, utána Lázár. Borsányi nem volt fitt s így ő volt a fedeztő leggyengébbje. Sárosy mindvégig nagyszerűen játszott, míg Lázár a második félidőben több hibát csinált. A csatársorban a Turay—Hires-pár nagyszerűen megértette egymást s ennek volt köszönhető, hogy a magyar csapat állandóan támadásban volt. Kalmár kitűnően játszott, fejesei imponálóak voltak, egyébként ő rugta mind a két gólt. Avaron meglátszik a hosszú pihenés, ő még nem a régi. Tancos a megszokott jó játékot mutatta. A védelemben mindkét bekk jól állotta meg helyét, Acht a kapuban mindent megtett, amit megtehetett.

Zamora, a spanyol csodakapus

A spanyol csapatnak legjobb része a közvetlen védelem. Zamora ha már nem is rendelkezik azzal a labdabiztonsággal, mint régen, mégis részletes védelemre s bravuros védéseivel részletek arra az elismerésre, amely abban nyilvánult meg, hogy a mérkőzés végén a közönség vállain vilto ki a kiváló kapust.

Kezdődik

A spanyolok kezdik a játékot, de Hires vezeti az első támadást, amelyet Zamora hárit el s hatalmas kirugásért tapsot kap. A magyar csapat minden labdát megjászva, szóhoz sem engedi jutni a spanyolokat. Tancos a kapus lábai között akarja a labdát a hálóba vinni, de Zamora némi szerencsével parirozza a védhetetlennek látszó lövést. Nagy helyzet volt!

A nagyszerű akció után felharsan a tribünön a Huj, Huj, Hajrá!-kiáltás s máris Turaynál a labda, aki Quincecessel viaskodik a kornervonalon s végül is kornert csikar ki. Az első spanyol támadást Dudás ügyes bevulással leszereli, ártalmatlanná téve a nekilenült spanyolokat. Turay szökteti Hires, akinek centerét Avar kapja, a spanyol védelem a 16-oson belül faulfolja, de a bírót továbbint. Turay lövése megszere elkerüli a kaput. Sárosy csirájában fojt el minden spanyol támadást és ismét harcba dobja a magyar támadósort.

Hires támadását Quesada a 16-oson hendzszelel akasztja meg. A szabadrugást Avar lövi. Az emberfalról a fals labda a kapu felé ivel, de Zamora az utolsó pillanatban megkaparintja. Kalmár fejesét Zamora biztonsággal védi. A 18-ik percben a spanyolok veszélyes támadást indítanak a magyar kapu ellen és Hilario nagyszerű lövése a kapuléc mellett süvit el. A következő pillanatban már ismét a spanyol kapu előtt folyik a játék, de Avar lesállása megakasztja a támadást. Marin, a spanyol jobbszélső gyilkos lövéseit Acht csak nehezen védi. Most újból nekilenül a magyar csapat, s beszorítja a kapujához spanyolokat. Turay, Avar, majd Tancos helyezett lövéseit fogja Zamora.

A 25. percben Sárosy nagyszerűen passzol Avarhoz, aki Tancoshoz továbbít. Tancos ügyes csellel kiszökkik, s beadása a kapu elé

száll. A csomóból Kalmár emelkedik ki, s a center fejről védhetetlenül az ellenkező sarkokba száll a velődő Zamora mellett a labda. (1:0).

A gól után a spanyol csapat rákapcsol, s Mandl Reguiero elől kénytelen hazajátszani. Borsányi miatt kornert érnek el a spanyolok. Kalmár jó helyzetben előbb emberbe, majd pedig kapu mellé lö, s végül sikerült éles lövéseit Zamora nagy bravúrral kornere védi.

Három percig tartó spanyol támadás után ismét nekilendül a magyar csapat és sorra vezeli a támadásokat a spanyol kapu ellen, de Borsányi, Turay és Kalmár lövései sorra Zamora zsákmanyai lesznek. Az utolsó pillanatban Hires gyenge lövéseit Zamora kiejti, de ezt kihasználja már nem jut idő, mert vége a félidőnek.

A második félidő

Szünet után már az első percben Avar lövéseit Zamora kornere védi. A kornert Quesada csak újabb kornert árán tudja szerelni. Lázár hibájából a spanyolok jutnak támadáshoz és Mandl miatt kornerehez jut a spanyol csapat. A magyar csapat már nem játszik azzal a lúzzel, mint az első félidőben s így a spanyolok lábrakapnak.

A spanyolok Olaso révén vezetnek támadásokat, azonban a magyar védelem idejekorán közbelep. Avar—Tancos-akció következik, amelyből Tancos élesen kapu fölé lö.

A 11. percben Quesada handse miatt szabadrugáshoz jut a magyar csapat, Avar a szabadrugást nagy erővel az embergyűrűbe lövi, ahonnan a labda irányt változtatva, a kapu felé perdül, Zamora a labdát nyul, azonban saját játéktársa az utolsó pillanatban megéri a labdát, s így az Zamorán tuljut; a kapus a gól százájánál lévő labdát meg akarja kaparintani, de Kalmár ott terem és Zamorát megelőzve, a hálóba fojtja a labdát. (2:0).

A gól után a spanyolok erős ellentámadásba fognak és a kissé visszaeső magyar csapat mellett, sikerül is a támadásokat állandósítani. Hilario kitor, jó helyzetbe kerül, de lövése hájszányira kerül el a kaput. Utána Marin szökkik meg s 16 méterről löti éles labdája a kapulécra pattan vissza. Tancos ismétellen lefut és beadása Kalmár elé kerül, aki miként az első gólnál felugrik s a labdát élesen kapura fejei, de az utolsó pillanatban Zamora macskaügyességgel véd. Turay szökteti Hires, amiből kornert lesz. A spanyol védelem keményen küzd s szétrombolja a magyar támadást. A magyar csapat újból kornerehez jut s Kalmár három méterről élesen a kapu fölé lö.

A 25-ik percben a sérült Borsányi helyére Kóvágó áll. Sikerül is Hilario támadásait megakasztania. Marin becsapja Dudást, elhuz mellett, beadása azonban tulerős, az Olaso csipi el, de Kóvágó még idejekorán közbelep. Reguiero váratlan és éles lövéseit Acht szépen lehuzza. Turaynak eredményel kecsgetető éles fejesét Zamora kornerra bokszolja. A spanyol csapat erősen küzd az eredmény megjavításáért, de kornere kívül eredményt elérni nem tud. Az utolsó pillanatban Hires lövése külső kapufát ér és ezzel vége is a mérkőzésnek.

Nemzeti—Hungária 7:1 (6:0)

A Nemzeti csatársorának offenzívájával indul a mérkőzés, mire Titkos a felső kapulécra visszapatlanó bombája a válasz. A következő pillanatban már a Nemzeti ér el gólt. Kovács beadását Szenes fejjel továbbítja Bihamyhoz, aki éles lövéssel a kapu bal sarkába juttatja a labdát. (1:0).

A Hungáriának alkalma nyílna a kiegyenlítésre, de a Nemzeti ujonc kapusa a döntő pillanatban sikerrel háritja el a veszélyt. Skvarek toronymagas lövése után.

a labda Bihamyhoz kerül, aki 30 méteres éles csavart lövéssel újabb góllal juttatja csapatát (2:0).

Egy perccel később Czifényi lerohanásából

Vadas maga elé stoppolja a labdát, még ideje van azt igazítani, s már is a hálóban táncol a labda (3:0).

A 28. percben a Nemzeti Bihamy egyéni kitoréséből megszerzi a negyedik gólt (4:0).

A gól után a Hungária támad, de Skvarek addig driblizik a kapu előtt, amíg leszerelik. A Nemzeti harci kedve sem csökken, s a 39-ik percben Kovács az 5-ik gólt rugja a Hungária hálójába.

A 43-ik percben Vadas

féltucatra emeli a Nemzeti góljainak számát.

A második félidőben a Hungária Varga helyén Röcköt, Skvarek helyén Vargát, míg Sebes helyén Rebrót játszatja. A játék azonban ebben az összeállításban sem ment a kék-fehéreknek. Idegesen kapkodva játszanak. Többször volna alkalomuk a gólrugásra, de komoly lövés nem megy a Nemzeti kapujára.

A 30-ik percben Bihamy handset vét, a bírót nem veszi észre s a következő pillanatban már a hálóba küldi a labdát (7:1).

A 35-ik percben Török handset a 16-oson belül észreveszi a bírót.

A megtélt tizenegyet Barátky a jobb sarkokba lövi (7:1).

A Hungária gyenge játékát nem menti, hogy Ujváry, Mandl, Kalmár és Hirzer helyén tartalékok szerepeltek. Dícséret illeti azonban a Nemzeti gólrátort, lendületes játékáért.

A ricinus-probléma megoldása a felséges izű

Spolicin hashajtó

krém vagy bonbon,

pedig 65% tiszta ricinust tartalmaz, a ricinusolaj retteggető ízének nyoma nélkül.

Minden gyógytárban kapható

Magyarország vízipólócsapata Párizsban 12:1 arányban legyőzte Franciaország válogatottjait

Bárány, Székely és Lenkey Magda megnyerték előfutamukat és bekerültek a döntőbe — Ausztria meglepetésszerű győzelme Svédország felett — A németek biztosan győztek Csehszlovákia fölött

Az Európa-bajnokságra kiutazott magyar expedíció viszontagságos utazás után péntek este helyett csak szombaton reggel érkezett Párizsba. Érthető tehát az az aggodó figyelem, amellyel a magyar sporttársadalom uszónk és pólocsapatunk vasárnapi bemutatkozását várta. Örömmel állapítjuk meg, hogy

a magyar uszósport reprezentánsainak az a csoportja, amely vasárnap szállt vízbe, minden várakozást felülmúló, nagyszerű teljesítményekkel lepte meg a világot.

A legnagyobb optimizmus mellett sem híheltük ugyanis, hogy pólocsapatunk a komplett francia együttest, melyet Párizsban már-már favoritnak kiáltottak ki, saját otthonában ilyen megemléstől fölényel fogja legyőzni. Jól él még emlékeztünkben a néhány hét előtt Budapesten lejátszott magyar-francia mérkőzés, amikor csapatunk bizony csak erős küzdelem után győzte le a nem is legerősebb összeállításában felálló franciákat. A mai eredmény azt bizonyítja, hogy

pólocsapatunk önmagára talált, s teljes bizalommal küldhetjük a további nehéz küzdelembe.

Pólózőink mellett teljes dícséret illeti Bárányt, Székelyt és Lenkey Magdát is, akik megnyerő előfutamukat, bekerültek a döntőbe. Bárány volt egyébként az egyetlen, aki

egy perccel beülvén uszta a 100 métert,

s biztosra vehetjük, hogy Európa-bajnokunk ezúttal is megnyeri bajnokságát. Örvendést, hogy Székely 1 p. 01 mp-es idejével a második legjobb időt uszta, s jogos a remény, hogy Bárány mellett ő fogja elfoglalni a második helyet a döntőben is, miután Taris „betegsége” való hivatkozással 100 méteren nem indult. Lenkey Magda 1 p. 11.6 mp-es idővel nyerte előfutamát, amelynél csak a francia Godard uszolt jobbat.

Kettőjük között nagy küzdelmet várnak a döntőben,

bár a megszokott hideg víz Godard esélyeit helyezi előtérbe.

Az Európa-bajnoki versenyek megnyitószerzőként délelőtti 10 órakor Ausztria—Svédország vízipólócsapatainak mérkőzés került elődtésre a magyar Belcznai dr. bíráskodása mellett.

A mérkőzést nagy meglepetésre Ausztria csapata nyerte meg 3:2 (1:1) arányban.

A vezető gólt Ausztria éri el négy méteresből, melyet Svédország ugyancsak négy méteresből egyel. A második félidőben ismét Ausztria éri el a vezetést, s Svédország újra kiegyenlít, de az osztrákok harmadik góljára már nem tudnak góllal felelni.

A tulajdonképpeni verseny délután 3 órakor kezdődött a résztvevő tizenöt nemzet uszónak ünneplés felvonulásával. Erre az időpontra a tourellet stadion zsufolásig megtelt közönséggel. Az üdvözlő beszédet gróf Castellani tartotta, majd eljátszották a nemzeti himnuszokat és

a versenyek a 100 méteres hölgy gyorsuszás előfutalmával megkezdődtek.

Az első előfutamban a magyar Sipos Margit is starthoz állt, de a tulerős mezőnyben 1.17-es idő-

vel csak negyedik tudott lenni és nem jutott be a döntőbe. Ezt az előfutamot a francia Godard nyerte 1.10.4 mp-es kitűnő idővel, második Cooper (Anglia) 1 p. 11.8 mp. 3. Braun (Hollandia) 1 p. 12 mp. 4. Sipos (magyar) 1 p. 17 mp.

A második előfutamban indult és győzött Lenkey Magda 1 p. 11.6 mp.-el. 2. De Ouden (Hollandia) 1 p. 12.2 mp. 3. Mac Dowall (Anglia) 1 p. 16.8 mp.

Ezután a 100 méteres férfi gyorsuszás három előfutamot bonyolítottak le, amelyek eredményei a következők:

Első előfutam: 1. Székely (Magyarország) 1:01 mp. 2. Steiner (Csehország) 1:02.8 mp. Guillini (Belgium).

Második előfutam: 1. Bárány dr. (Magyarország) 59.8 mp. 2. Haas (Németország) 1:03.6 mp. 3. Bohenski (Lengyelország).

Harmadik előfutam: 1. Costoli (Olaszország) 1:03.8 mp. 2. Lundhal (Svédország) 1:04 mp. 3. Schubert (Németország).

A döntőben a három előfutam két első helyezettje vesz részt. A döntő futamokat hétfőn délelőben kezdik.

A 100 méteres férfi gyorsuszás előfutamai után került sor

Németország—Csehszlovákia mérkőzésre, amelyet a németek a feljavult csehekkel szemben csak igen erős küzdelem után tudtak 3:1 arányban megnyerni.

A nap főszáma a Magyarország—Franciaország vízipólómérkőzés

Dujardin francia kapust Padouval helyettesítették. A magyar játékosok fölénye, már az első félidő elején kitűnt,

Keserű két gólt dobott, majd Thevenon francia játékos hibája következtében

Németh és Vértési dobott gólt. Németh kiállították ekkor hét francia játékos játszott hat magyar játékos ellen.

Ennek ellenére a francia játékosok nem-törődőmséget és tehetelenséget mutattak, megszűről céloztak, s nem vigyáztak.

Halasy dobta az ötödik gólt

és így az első félidő eredménye 5:0 volt a magyarok javára.

A második félidő elején a francia játékosok a közönség lelkesítése mellett pillanatnyi fölénybe kerültek és

Cuvelier az első francia gólt a magyar hálóba dobta.

Halasy elkeseredett küzdelem után újabb gólt juttatott a francia hálóba.

A francia játékosok általában valamennyien kapkodva játszottak, különösen Thevenon, akinek gyengesége az egész francia csapatot demoralizálta. A francia játékosok a vereség tudatával játszottak. A magyar csapatból

Keserű, Németh, Halasy, majd ismét Keserű juttatott újabb gólt a francia hálóba,

ugyhogy a mérkőzés 12:1 arányban végződött a magyarok javára.

OMNIA

DÉCSI

HARRY PIEL ÉS HANS JUNKERMANN

legújabb, óriási sikerű hangos filmatrakciója

ST.-MORITZI KALAND

Csodálatos természeti felvételek a hóborította Svájc szépségeiről a nemzetközi sportvilág modern szórakozásairól és St.-Moritz mondain életéről és

STAN ÉS PAN

PREMIER SZERDÁN!

legfrissebb hangos burleszk-szenzációja

PREMIER SZERDÁN!

A HIR

Apróságok Károlyi Gyula grófról

Az embereket legjobban azok a jelentéktelnek látszó apróságok jellemzik, amelyek a mindennapos események között talán fel sem tűnnek, mégis ezekből az apróságokból tevődik össze a leghibb portré. Néhány ilyen apró eseménnyel járunk itt hozzá gróf Károlyi Gyulának, az új miniszterelnöknek portréjához.

Károlyi Gyula gróf most hatvan éves. Tanulmányainak befejezése után gazdálkodással foglalkozott és az országos politikában a nemzeti ellenállás idején tünt fel, amikor éles harcot folytatott az alkotmányellenes kormányzattal szemben. 1905 óta a főrendiház tagja volt és a Wekerle-kormány 1906-ban Arad megye és Arad város főispánjává nevezte ki. Ebben az állásban tanúságot tett rendkívüli erélyéről és tapintatáról. Az aradi megyegyűlésnek akkor olyan harcos tagjai voltak, mint Gondis László és Popcsics István, Károlyi Gyula gróf azonban példás rendet tudott tartani nemcsak megyéjében, hanem a megyei közgyűléseken is.

Az új miniszterelnök kitűnő gazda és végtelenül takarékos ember. *Sohasem jár magán-vagy állami autón, hanem villamoson, síklón vagy legfeljebb taxin.* Ebben mindenestre különbözik elődeitől és miniszterlársaitól. A takarékos gazdálkodást bevezette azonban a külügyminisztériumban is, mielőtt átvette a külügyi tárcát. Első intézkedése az volt, hogy elrendelte: a hivatalos órák kilenc óra helyett fél kilenckor kezdődnek és a követek, valamint követési tanácsosok első osztály helyett másodikon utaznak. Egy miniszter, aki a gyakorlatban is keresztülviszi a takarékosági elveket...

A proletárdiktatura kitörése után gróf Károlyi Gyula megalakította Aradon az első ellenforradalmi kormányt, amelynek miniszterelnöke volt. Senki sem tudja azonban, hogy miért adta át az ellenforradalmi kormány elnökségét később Szegeden P. Abraham Dezsőnek. Ennek a története

igen érdekes. Szegeden felkereste Károlyi grófot Trubridge admirális, aki beszélgetés közben kifejtette előtte: *egy angol ember nem tudja megérteni, hogyan lehet a hazatérő Károlyi Mihály gróf után egy másik Károlyi gróf a nemzeti kormány elnöke.* Károlyi Gyula gróf meghallgatta Trubridge admirális, aztán vette a kalapját, elhagyta hivatalát és átadta azt P. Abraham Dezsőnek. Egy miniszterelnök, aki nem ragaszkodik túlságosan a hatalomhoz...

Jellemző epizód a mostani válság napjaiból. Károlyi Gyula gróf pénteken autótaxin felment a várba. Az autók részére kijelölt helyen erősen süttött a nap és ezért a deznált miniszterelnök udvariasan megkérte a királyi vár udvarán szolgálatot teljesítő rendőrt, engedje meg, hogy az autó árnyékos helyen várakozhasson. A rendőr nem ismerte Károlyi Gyula grófot és az előírásra hivatkozva megtagadta a kérés teljesítését. Károlyi Gyula nem vitakozott, hanem tudomásul vette a tilalmat. Egy újságíró világosította fel később a derék rendőrt, hogy kinek a kérését tagadta meg. Az kissé meglepődött, de nem akart hinn az újságírónak. *Az nem lehet,* — mondotta —, *hogy a külügyminiszter és deznált miniszterelnök nem állami autón, hanem kis taxin jár.* Az új miniszterelnök be fogja bizonyítani, hogy ez is lehetséges...

Nem rabolták ki Prágában báró Hatvany Ferencét. Egy prágai jelentés vasárnap arról adott hírt, hogy báró Hatvany Ferencét Prágában kirabolták. A család részéről ezzel szemben megállapítják, hogy báró Hatvany Ferenc nem járt Prágában és nem rabolták ki.

Üngylikosok. Erdélyi Jánosné 35 éves háztartásbeli asszony Gát-utca 32. szám alatti lakásán ismeretlen mérget ivott. A mentők súlyos állapotban a Rókus-kórházba szállították. Nagy Gyula 30 éves gyári munkás ittas állapotban tért haza Remény-utca 10. szám alatti lakására. Odahaza kiabálni kezdett, a szobában minden tárgyat összetört, majd az asztalról felkapott konyhakéssel balkarján felvágta ereit. A mentők a Rókusba szállították.

Ötven lakást fosztott ki egy most szabadult fegyenc. A rendőrség elfogta Krausz Lipót 23 éves rovtolt multu lakatos, aki nemrégben szabadult a soproni fegyházból és azóta álnéven élt a fővárosban. Krausz kiballgatása alkalmával elmondta, hogy mint albérlő szállt meg különböző lakásokban, amelyeket azután a legelső alkalmas pillanatban kifosztott. A lakatossegéd ötven esetet ismert be. Kihallgatása után letartóztatták.

Belpójdjegy	A VEZETŐ MAGYAR GYÁRAK RÉSZVÉTELÉVEL	Nyitva este
40 fillér	Rádiókiállítás	10 óráig
VII., Károly körút 3		

MacDonald és az ellenzéki vezetők az angol királynál. MacDonald miniszterelnök vasárnap délelőtt kihallgatáson volt a királynál a Buckingham-palotában. A kihallgatás 50 percig tartott. Utána a miniszterelnök előterjesztésre az ellenzéki pártok vezetői jelentek meg a királynál. Így Sir Herbert Samuel, majd Baldwin. Hivatalos nyilatkozat szerint a kihallgatások nem jelentik azt, mintha a kormány visszalépett volna. A liberális pártvezetők délután tanácskozára jöttek össze.

10 dkg. Hortobágyi 22 fillér

A GARANCIABANK MEGALAKULÁSA. E héten megalakult a Pénzügyi Központ tanács-termében a Magyar Szavatossági Bank. Mint ismeretes, a kormány a 33-as bizottság hozzájárulásával felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy üzletretek átvételével álljon rendelkezésére egy ilyen intézmény megalakításának, melynek célja az, hogy a bankok teljes likviditását biztosítsa. A felhatalmazás, valamint a TEBÉ-vel és a GyOSZ-szal történt tárgyalás alapján alakult meg a bank. Az alakuló ülésen báró Korányi Frigyes, a Pénzügyi Központ elnöke elnököl, a pénzügyminiszter pedig dr. Iklódy-Szabó Andor miniszteri főtanácsos képviselte. Elnökké báró Korányi Frigyes, alelnökké Pásztor Miksát, a P. K. vezérigazgatóját választották meg, a pénzügyminiszter pedig kormánybiztosnak dr. Zsigmond Kálmán miniszteri tanácsost, helyettesül dr. Párnitzky Ede miniszteri osztálytanácsost rendelte ki. Az igazgatóság tagjai lettek: a pénzügyminisztérium kijelölése alapján: dr. báró Dirszty Andor és dr. Szilágyi Ernő miniszteri osztálytanácsos, a P. K. kijelölése alapján: Leszl Jakab, Sándor Kálmán és dr. Deschán Achill, a TEBÉ képviselőit: dr. Nyulász János, dr. Kresz Károly és dr. Nyáry Pál, míg a GyOSZ-t az igazgatóságban Bessenyei Ferenc miniszteri tanácsos, dr. Schiller Ottó és dr. Knob Sándor képviseli. Az új intézet üzletretekéje ötvenmillió pengő, de szükség esetén nemcsak ezzel a jelen-

teken saját tőkével, hanem a Nemzeti Bank részéről neki engedélyezendő megfelelő hitellel is rendelkezésre áll a magyar gazdasági életnek. Természetesen az új intézet csupán ideiglenes szerepet fog működni, munkálatait a P. K. díjmentesen végzi s az igazgatóság állások is tiszteltetik. Habár feltehető, hogy a megtett intézkedések következtében a közönség megnyugodott s az új intézmény nagyobbrányú igénybevételére szükség sor kerüljön, mégis megnyugtató, hogy szükség esetén ilyen jelentékeny összeg és hiteforrás áll a magyar bankok rendelkezésére.

A Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár részvényirtásának folyó évi június 30-án elhatározott alapítókezeslése cégbírószálgilag jóváhagyatván, az 50 pengő névértékű részvényenként 25 pengő kitevő tökévvisszafizetés folyó évi augusztus hó 24. napjától kezdve hétköznap 9 és 1 óra között a részvényirtásának pénztárnál (IX., Ipar-utca 17) a részvényeknek szelvényív nélkül, számgjegyzék kíséretében való benyújtása és a pénztár által eszközözendő lebélyezése mellett felvehető.

A Szent István-hét szenzációja: a Szemző-áruházak olesó árusítása. Szent István hetében a ziden a szokottnál is több vidéki vendége volt a fővárosnak. Az idegenek megtöltötték a gyalogjárókat az áruházak és nagyobb üzletek kirakatai előtt, a legtöbb bámulója azonban a Szemző-áruházak kirakatainak volt. Ez a fellüño tömeg arra indította bennünket, hogy érdeklődjünk a Szemző-áruházakban a nagy érdeklődés oka iránt. Amint az áruházakban láttunk, az mindent megmagyaráz. A Szemző-áruházak Szent István hetében kezdtek meg olesó árusításukat, amely meglepésszámba ment. Olyan olesó árat, mint a Szemző-áruházak Cálvin-téri, Károlyi-körtüli és Erzsébet-körtüli üzletében, ma alig találunk Budapesten. Egy jó minőségű férfing már 6 pengő 90 fillérért, exfording 4.50-ért, női hálóing 1.56—2.60 pengőért kapható a Szemző-áruházban, ahol kitűnő minőségű érnazoknál láttunk egy pengős és kezlyüt 1.46 pengős árért. — Felírissül azonnal, ha hűsítő ANIMO szilárd kölnivel simítja homlokát.

A przemysli vár titkai

Egy várfüzér naplója

Irtá: LÉVAI JENŐ

Copyright by „Magyar Hétfő”.

Fehér lepedőkben turják a fagyott földet

A vár intendatúrájának vezetése alatt egybéként állandóan a legszorgosabb kutatás folyt minden föllelhető élelmiszer és lótar iránt. Kisebbsztagok mennek ki az előtérállásokba s a leégett majorokból és gazdaságokból minden élelmiszerfélélt összeszednek. Igen sok fagyott burgonyát, répát és káposztát találtak a vermekben, amelyeket csak szárítás után lehetett táplálékul fölhasználni. Egy kimutatás szerint 10.000 mázsa cukorrépat, 2000 mázsa takarmányrépat és 100—100 mázsa burgonyát és káposztát tudtak így összeszedni.

A munkásosztágotok fehér lepedőkbe burkolva küldik ki az előtérállásba, az oroszoktól 4—500 méter távolságra, hogy itt a hótakaró alatt burgonya és répa után kutassanak. Állandó ellenséges gyalogsági és tüzérségi tüzből végzik ezek nehéz munkájukat és szinte körmükkel kaparják ki a burgonyát. Különösen Staniszlavcik község előtt folyik ez a heroikus munka.

A Wiar partján a hetedik védelmi kerület előtérállása és az övonal között burgonyaföldre is bukkantak. Fehér lepedőkbe burkolva mentek ide is ki a munkásokülönítmények a „drága kincsért”, az oroszok azonban hamar fölfedezték és lötték őket. Később már csak éjjel mehetek ki. Minden embernek három zsákot kellett megtölteni, mert csak akkor kapott élelmezést.

A fagyos földből szörnyű munka volt a burgonyát és répát kikaparni és a sötétben sokszor göröngyök is kerültek a zsákba.

Főzelékből leves

Az élelem beosztását rendkívüli módon akadályozza az, hogy a vár vezetése — amint láttuk — a hadseregőparancsnokságtól ismételt kérdéseire sem kapott választ, hogy végső kitörésre készüljenek-e, áttörést kíséreljenek meg vagy pedig számíthatnak-e egy esetleges fölmentésre?

Tudvalevően a kitöréshez is és az áttöréshez is egész másképpen kellett volna beosztani és fölszerelni a csapatokat. Hosszu ideig haboztak például a lóállomány 3500 darabra való lecsökkentésénél, hogy a várőrség mozgási képességét a lehetőség szerint megőrizzék.

Az élelmezést februárban tovább redukálják és az egész napi táplálék most már csak 50 gram cvibak és 90 gram főzelék. Ha lóhust adnak, akkor vagy nincs cvibak, vagy csak 60 gram főzelék van. Ez a 6

deka olyan kevés, hogy a legénység sokszor nem is volt hajlandó felvételezni. Ugyhogy lassan a levesbe főzték be azt a néhány szál répát is, ami még egy embernek jutott „főzelék” címén.

A megmaradt lovak erőállapota is folyton rosszabbodott. A zabot csaknem egészen elveszik tőlük és a legénység kenyerebe örlik. Február közepén a megmaradt lovak már csak 1.5 kg. zabot kapnak az előírt 5 kilogram helyett, továbbá 1 kg. szecskát, 1.5 kg. répát és 1 kg. preparált fagorcscot. Ezek a lovak amellet a legnehezebb munkát végzik: az előtérállásokból szállítják be a szálfákat a városba...

Legnagyobb baj régóta a lovakkal volt. Erejük nagyon megfogyott és a végén oly kevesen voltak, hogy az előtérállásokból a fát nem tudták befuvarozni, kénytelenek voltak a ló nélkül maradt polgári kocsikat a szekerek elé fogni és azok huzták és tolták a sárba tengelyig besüllyedt kocsikat.

A vágóhidakról is a civilkocsikok tolták a lóhullakkal jól megrakott kocsikat a felvételező helyekre. Megfordult a világ sok évszázados rendje: nem a lovak huzták az embereket, hanem az emberek huzták a lovakat...

A furcsa kenyér...

Elrendelték februárban azt is, hogy a kenyérliszthez ocsut, korpát és faliszte keverjenek. De megkísérelték csontliszt, vagyis megörölt csont hozzákeverését is.

A 20 százalékos korpavegyítés bevált. A nyirfaliszttal hozzákeverése a kenyérliszthez már nem sikerült. A nyirfaliszttal ugyanis nem állott össze, nagy hézagok maradtak a kenyérben. Buzaliszttól talán még megfelelő lett volna a keverés, de így nem sikerült sehogys. A várban levő sütődék különben sem voltak elég modernek, a kenyér előállítására nagyon primitíven ment. Március hónapban azonban volt olyan nap is, amikor egyáltalán nem lehetett kapni kenyeret. Hiába adtak a bakáknak 100 gram kétszersültet, hiába mondták, hogy annak tápértéke megfelel egyegyed kiló kenyérnek: a gyomrot nem töltötte meg, az emberek tehát éheztek...

A zabkenyeret mindenki élvezte, aki hozzájutott, de abból csak igen kevés volt...

A nagy nyomor...

Az aszalt főzelékek közül a répa 80 százalékot vesztett súlyából, ezért annak aszalását beszüntették, mert a végén alig maradt valami. A legénységnek, bármí éheseek voltak is, a takarmányrépa, amit rán-

tás, zsír és minden egyéb hozzávaló nélkül készítettek el, érthetően nem izlett. Az utolsó hónapban az élelmezés azután már egészen lehetetlenné vált. Az egyik nap volt kenyér, másnap kenyér helyett burgonya, azután burgonya helyett rizs, majd helyettük egy kis táblácska kétszersült és így tovább. A polgári lakosság a zabkenyeret szecskával vegyítve ette. Egész különös betegségek törtek ki közöttünk a répaevéstől. Valami puffadásforma. A hadbiztonság egyes napokon utalványokat osztott ki az élelmiszerekre, amelyekért az összegyűlt tömeg összeverekedett.

A februárvégi városi árak a zufforgalomban különben így alakultak:

Liszt	kg.	2.50 korona
(Kenyer nem kapható)		
Só	kg.	0.60 "
Cukor	kg.	24.— "
Kávé	kg.	6.40 "

(ez alig emelkedett, nem volt iránta érdeklődés.)

Tea	kg.	16.— korona
Csokoládé	kg.	24.— "
Rizs	kg.	6.— "
Bab, lencse, árpakása	kg.	1.80 "
Ecet (liter)		0.40 "
1 darab sárgarépa		0.20 "
1 darab fokhagyma		0.30 "
1 tojás		1.40 "
1 liter tej		2.50 "
1 kg. vaj		20.— "
1 kg. lózsir		7.— "

(másfajta zsír nem volt!)

1 pulyka		120.— "
1 liba		100.— "
1 kacsa		60.— "
1 tyúk		30.— "
1 kg. borjúhús		18.— "
1 kg. disznóhús		14.— "
1 kg. marhahús		14.— "
1 kg. lóhús		2.40 "
1 kg. marhacsont		2.80 "
1 liter bor		18.— "
1 liter pálinka vagy rum		30.— "

(pezsgő nem sokkal drágább.)

Sőr nem volt!

1 doboz gyufa . . . . . 24 fillér

Tejet csak a kórházakban kaptak, valamint a váraparancsnokság és a törzstisztek. Összesen átlag 600 liter tejték naponta.

(Folytatjuk.)

Gróf Karácsonyi Jenőné szenzációs bejelentése a bécsi rendőrségen

A grófné szerint az ő elloptott ékszereit akarták elzalogosítani

Rendkívül érdekes és mint a nyomozás során kiderült, bonyolult ügyben folytat vizsgálatot a budapesti rendőrség. Szombaton délelőtti telefonon jelentkezett a bécsi rendőrség és bizalmas értesítést adott a budapesti főkapitányságnak.

ves, fiatal és egyáltalán nem megijedt asszony. Kérdőközlésünkre a következőket mondja el férje 20.000 schillinges zálogosítási ügyéről: — Elsősorban ki kell jelentenem, hogy férjemet teljesen ártatlannak tartom.

— Farkass Ferencet, aki férjemmel együtt utazott Bécsbe, mindössze egyszer kétszer láttam. Társaságban ismerkedtünk meg. Az igazat megvallva, nekem az az érzésem, hogy

az ékszerek Farkass tulajdonát képezik és csak azért ment férjem Farkassal, illetve azért vitte el magával Bécsbe, hogy mint szakértő segítse az ékszerek eladásában.

Beszéltünk Kánitz Vilmosral, a Jugoszláv-Magyar Kereskedelmi Rt. vezérigazgatójával, aki a következőket mondta:

— A részvénytársaságnak semmi köze sincs az ékszerekhez. Ez Farkass igazgatónak teljesen a magánügye. De különben is úgy értesültem, hogy csupán tévedésről van szó, amely máris tisztázódott és Farkass hétfőn haza is érkezik.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó ára 6 fillér * Kezdszó és vastagabb betűből szedve 12 fillér * Legkisebb hirdetés ára 60 fillér * Apróhirdetéseket felvesz a kiadóhivatal Vilmos császár-ut 34, valamint minden hirdetőiroda. Hirdetési díjakat postabélyegekből is lehet küldeni

Állás — munka kapható

Férfiaknak

INGYENES MUNKAOJÁZTATÁS. A BUDAPESTI HATÁSPÓRITÁSI MUNKÁZTATÓ (VIII., József-utca 33. Tel.: 320-86.) augusztus hó 19-i kimutatása szerint foglalkozást kaphat: 51 ipari szakmunkás, 2 betanult (gépmunkás) és gyári segédmunkás, 1 gyári és egyéb napzamos, 11 szolga, kocsis, 2 úgynök, 26 állandó foglalkozást keres: 2030 ipari szakmunkás alkalmazott, 135 tanonc.

Nőknek

ÉLELMISZERESKÉNT ismeretséggel bíró, ügyes férfit megnéz tricklikkel való kiszállítására, ugyszintén eladására fizetssel felvesszünk. Rákospalota, Szilgidei-utca 5/b. Keresési-utal.

Férfiaknak

DOHÁNYÁRUDÁKban képzendővádként állandó alkalmazás nyerhető. Kelemen, Cili-ut 46.

Nőknek

JÓ HÁZBÓL való fiú irógépbeszerzés tanoncának felvételt. Thein Lipót és Társa, V., József-tér 10. felelelt.

Férfiaknak

INTÉLLIGENS, jóméglelésű fiatal-embert jutalekos tisztviselőnek ingatlan-irodába felvesszünk. Róna, ny. ál-tomasfőnök, Rákóczi-ut 59.

Nőknek

KAROSZÉRIA készítő, bogár- és fényező tanonok felvételt. VIII., Romanelli-utca 17.

Férfiaknak

INTÉLLIGENS, jóméglelésű fiatal-embert jutalekos tisztviselőnek ingatlan-irodába felvesszünk. Róna, ny. ál-tomasfőnök, Rákóczi-ut 59.

Nőknek

KEZDŐ gépiró, magyar-német, ajánl-köz. „Szorgalmas” jellegű Leopold Cornél hirdetője, Teréz-körút 3.

Férfiaknak

INTÉLLIGENS, jóméglelésű fiatal-embert jutalekos tisztviselőnek ingatlan-irodába felvesszünk. Róna, ny. ál-tomasfőnök, Rákóczi-ut 59.

Nőknek

KEZDŐ gépiró, magyar-német, ajánl-köz. „Szorgalmas” jellegű Leopold Cornél hirdetője, Teréz-körút 3.

Férfiaknak

INTÉLLIGENS, jóméglelésű fiatal-embert jutalekos tisztviselőnek ingatlan-irodába felvesszünk. Róna, ny. ál-tomasfőnök, Rákóczi-ut 59.

Nőknek

KEZDŐ gépiró, magyar-német, ajánl-köz. „Szorgalmas” jellegű Leopold Cornél hirdetője, Teréz-körút 3.

A grófné távirata

A Bécsben elzalogosított 20.000 schilling értékű ékszerek ügyének nyomozásában érdekes fordulat állt be. Vasárnap a késő esti órákban a budapesti főkapitányságra távirat érkezett Bécsből Karácsonyi Jenőné grófnőtől, a Máltai lovagrend nagymesterének feleségétől. A grófné közli, hogy a lapokból értesült arról, hogy Bécsben 20.000 schilling értékű ékszert zálogosított el két magyar ember, ami felkeltette a rendőrség gyanúját. Ezzel kapcsolatban a grófné arról értesíti a főkapitányságot, hogy

a grófné már hónapok óta külföldön tartózkodik.

Először Csehszlovákiába volt, majd a francia Rivierára utazott. Képtudomása, hogy a Karácsonyi grófok a volt monarchia leggazdagabb arisztokratái voltak.

hónapokkal ezelőtt eltávozott Budapestről és azóta az idő nagy részét a francia Rivierán töltötte, ahol

80 darab briliánsból álló kollekcióját ismeretlen tettesek ellopták.

A grófné annak a gyanújának ad kifejezést, hogy ezt a lopást egy nemzetközi ékszerelöv-banda tagjai követték el és jelzi táviratában, hogy hétfőn Budapestre érkezik, ahol valamennyi tenni az ékszerlopás részleteiről. Kéri a főkapitányságot, hogy a bécsi rendőrséggel együtt járják be ezt a vármást és addig ne adják ki a szóbanforgó ékszereket. A grófnének az a véleménye, hogy azok, akik az ékszereket el akarták zálogosítani, azokat pótom pénzen vették teljes jóhiszeműséggel a tolvajbanda tagjaikól.

A Magyar Hétfő munkatársa beszélt Karácsonyi Jenőné grófnő közvetlen környezetének egyik tagjával, aki elmondta, hogy

Izabella főhercegasszony állapota változatlanul súlyos

Izabella főhercegasszony állapotáról ma nem adtak ki jelentést. Értesülésünk szerint állapota változatlanul súlyos.

Telente betörő. Ernst Ernő dr. MÁV pályaoorvos a Váci-ut 115. szám alatti házban lévő lakásának ablakából a házmaster az esti órákban fénysugarakat vett látni. Felment a lakásba és meglepetve vette észre, hogy az egyik szobában egy férfi tolvajlámpa fényénél a szekrényből a holmikak rakja ki. Rendőrt sietett, akivel együtt ártalmatlanná tették a betörőt. A rajtakapott fiatalembert Bolla Józsefnek hívják és megállapították a rendőrség, hogy betörésért már többször volt büntetve. Kihallgatása után letartóztatták.

Megjelenik minden hétfőn hajnalban. Előfizetési ár: 2.60 pengő 1/2 évre, 5 pengő 1 évre.

A szerkesztésért és kiadásért felel: Dr. BALINT MÓZES.

PAPIRKERESKEDŐSÉGÉD, fiatal, szenny, emelkedést keres. Szécsura kisegít. „Ugyes” kiadóba.

ASZTALOSGÉD, jó munkás, ajánl-közik szerez berent. Devai-utca 20, ajtó 5.

GEPLAKATOS házmasteri vagy vice-házmasteri állást keres. Kiskorona-utca 25, ajtó 2.

MERLEGÉPES bank- és árukönyvelő azonnali elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban.

GAZDALKODÁSHOZ, állattenyésztéshez, gyümölcsfához, hazrehovalashoz érto magányos ember állást keres. „Sokoldalú” jellegre a kiadóba.

KÖNYVELOI, tisztviselő, portási, al-tisztii vagy bármilyen állást keresek: Banyay Ernő, Reiter Ferenc-utca 7.

ELSŐRENDÜ vasiparos déltátra akármilyen foglalkozást keres. „Szerény” jellegre kiadóba.

KÖNYVTOLO állást keres. Szives megkeresés Kóvacs E., Budapest, XI., Gyorskocsi-utca 23. sz. alá kerék.

OKLEVELES JEGYZŐ irodai gyakorlatlalt bármilyen állást keres. „Meg-bizható b” jellegre kiadóba.

SZERELŐ keres nagyobb házmaster-ségét. VIII., Lujza-utca 18. I. em. 15. Krausz.

RAKTÁRNOKI, pénzeszedő, vagy más hasonló állást keres. Biztosítékom van. Steiner Lajos, Budapest, VI., Horn Ede-utca 13. I. em. 10.

GAZDASÁGBAN, terményüzletben jár-tas fiatalember gyakorolnak el-menne. Oroszlán Jenő, Sóstófalva, Zemplén megye.

CIMRÁST otthon elvállalnék. Szives megkeresés: Kőszeg, Soroksári-ut 116. I. emel

KÉT INTELLIGENS fiatalember bármilyen állást elvállalnak. Windisch József, Visegrádi-utca 97.

FIATAL TISZVISÉLŐ, 4 évi gyakorlatlalt elhelyezkedést keres. „Munka-erő” jellegre.

NŐS KERESKEDŐ-ALKALMAZOTT bármilyen állást vállalna legszeré-nyeb díjazásért. Lipsch Armin, VII., Hernád-utca 19. I. 16.

SZOLGA vagy hasonló állást keres éltesebb férfi. Jelige: „Megbizható 3”.

KÜLFÖLDIRÓ, hazatérő úri fiú, 26 éves, sportszakmában elhelyezkedne. „Intelligens” jellegre.

BÁRMILYEN foglalkozást elvállalok. Esztleg tanonok. „Tisztviselő 30” jellegre a kiadóba.

GYERMEKTELEN, intelligens házpa-r, férfi hivatali, kereskedelmi, ügy-nöki munkát, feleség főzést, takarítást vállal. Cim a kiadóban.

KÖMÜVES vagy építésmester fiát ingy-en taníttatnám, ha enzem mint kö-müvest vagy pallért vezető állásban elhelyezne. Kömüvmesterei képvisé-tessel és építésmesterei elővizsgálat rendelkezem. Cimem: Takács Béla, V., Vágó-utca 14.

FÖLDMŰVESKOLAT végzett, a gaz-daság minden ágában, természetben, kertészetben jártas fiatalember elhe-lyezkedne. Mihály Pál, Újpest, Márk-us-telep, B. 5. fűszerüzlet.

BÁRMILYEN CIMRÁST olcsón vállalok, otthon is. Cim a kiadóban.

25 ÉVES kereskedőség és soffór azonnalra állást keres.

ELEKTROTECHNIKUS bármilyen áll-ást vállal azonnalra. Steiner Lajos, Pesterzsébet, Vörösmarty-tér 1.

FIATALEMBER vasárnap állást vá-lal. Wesselyni-utca 19. III. 15.

BECSÜLETES CSALAD háztulajelő-séget vállal, háziur szövegét évente művészen javíttatná. Elm József, I., Bors-utca 2.

KÉT FIATALEMBER bármilyen munká-t vagy megbízást elvállal. Czédly-estvérek, I., Krisztina-körút 83.

BÁRMILYEN TISZVISÉLŐ FIGYEL-MÉBE! A faj- és hazai baromfi-nyesztés, ugymint faj- és kereske-delmi tojás- és baromfi-nyesztés, vi-zsziárnyas (liba és kacska) termelés, hizlalás és azok kereskedelmi érté-kesítésének minden ágazatában jártas úriember, volt vármegyei baromfi-nyesztőgyésületi titkár, aki a tanul-mányozta, szerény díjazás, lakás és százelekes részesedés ellenében elhe-lyezkedést keres. Önállóan működik, a szükséges munkálataiban tevékeny részt vesz. Elhelyezkedésemig na-gyobb intervjú baromfi-gazdaság be-vezetését, első állomány felkeltését terv- és szakirány, csekély díjazás, utókölség és levélben megörözés után bárhol készséggel vállallo. Szíves megkeresés-eket a lap kiadóhiva-talába „Baromfi-nyesztés” és az ex-port megvá” jellegre kérem.

Társ

FÉRFI BETARSULHAT 400 pengővel, biztos megélhetés. Garay-utca 21, II. 21.

CZETLI szellemmel bíró, budapesti illetőségű, középkorú nő társat keres. „Arverés” jelige kiadóba.

Kiadó lakások

GLASBERG UTCAL, urvári szobakönyhis lakás kiadó. Kozalkalmazot-tak engedmény. IX., Thaly Kálmán-utca 27.

RAKOSHEGYEN szobakönyhis és két-szobás, könyhis, speizos éves lakás szeptember elsejétől olcsó bérrrel ki-adó. Bővebbet: Katona József-utca 10, III. 2. Gerőne. Telefon 227-77.

Vegyés

ELADÓ MOSOGÉP, vasalógép, stélsz, ritikli, gözkánon. IX., Kintzy-utca tizenegy. Mosoda.

MINDENÉTOL MEGFOSTOTT, meg-szállt területen uriember egy könnyen értékesíthető, hazalias jellegű plakett-ot óhajit országosan forgalmazni hozni. Kérné azon jellelt egyen sa-gítságot, aki 800 pengővel támogatná oly erlemben, hogy 1932. évi január elsejétől tiz hónapon át duplán vis-zsaliztem. Szíves ajánlatot „Szegény, de becsületes” jellegre a lap kiadó-hivatalába kérem.

FIGYELEM! MOTORVÁSÁRLÁS BIZA-LON DOLGA! Ha bármilyen benzín-, nyersolaj-, szivószámmotort (2 loerőss közve), traktort, szivattyút akar venni, forduljon az elismertem meg-bizható, szolid Diamant céghez, aki egyévi jótállással szállítja fenti cik-keket (kértszék részre is). Kélsőm-motorkot, szivattyút jutányosan kap-hatók. Javításokat olcsón vállalunk. Váci-ut 86. Tel. 903-93.

RÁDIÓ, CSILÁR és mindenfajta villamosági cikkek hatalmas választéka Gróf Testreker elektrotechnikai szakértőben. VI., Lázár-utca 7. Fióküzlet: Rákóczi-ut 38. (Bejárta a Klauzál-utcai oldalon).

Ingatlan

HÁROMSZOBÁS, komfortos, lapos-telejű, emeletes villát égetett tegla-tól saját rendszere szerint épít-nyoleezer pengőért: Sajó, Csáky-utca 13. Telefon: 214-34.

LEGBITOSZABÁS TOKEELHELYEZÉS AZ ÖRÖKLAKÁS, mely beherbasal és 10 százalékos jövedelmez. A Búszor-mény-ut 40. számú kertes társaságban meg kapható kevés szalma, tagas lakásrészből álló, minden komforttal kiállított olcsó öröklakás. Budapest legegésesebb része, gyönyörű ki-látás, villamos és autóbúsz. Tervek megtekinthetők. I., Pauller-utca 21, IV. 17. Telefon 530-26.

Butor

ÁRVERÉSŐL, BERAKTAROZÁSŐL, hagyatékbl, szabadkézből beszerzett használt modern, antikülusu műbu-torokat, ebédlöket, hálókat, uriszobá-kat, szalonberendezéseket hihetetlen olcsón vásárolhat Ebnerrel, VIII., Karpfenstein-utca 2/a.

Ruházkodás

VILÁGOS BUNDA, karsu alakra, olcsón eladó. Gellért-Szálló, különle-gességi trafik.

GYERMEKRUHÁKAT (fiú és leányka) és összes intézeti ruhákat üzlesen készit: Schlez gyermekruhásalon, Visegrádi-utca 18/b, II. 6.

Hangszer

ZONGORÁK, pianinók leszállított áron vásárolhatók, bérhelhetők. Hangolunk, beraktározzunk. Kernács, Pauly Ede-utca 33.

RÖVID ZONGORA egyszáznyolcvanért, pianinó háromszáznyolcvanért. Király-utca 6., III. 25. Zenetanár.

Motorkerékpár

MOTORVEVŐK! Ne üljétek fel meg-tesztő hirdetéseknek. Csakis angol gépet vegyen, mert legjobb anyagból készül. Új Colthorpe 350-es, felülze-lepelt, tizenötloerős gépek, alakatrészek raklárón. 3 használt gépinket kifőztatalanul rendeztünk, hat havi jótállással, részletfizetésre is eladjuk. Kérjen ismeretést. Klementz Társa mérnök. IX., Közraklár-utca 24.

DOUGLAS 500-AS, kétüléses oldal-kocsival, kitűnő állapotban, hosszú részletfizetés kedvezménytel képvisel-telnel, Podmaniczky-utca 17.

Állást keres

KIMONDOTTAN URHÁZBA ajánl-közik mindenért uriaszony (mer-nök özvegye), ahol sokoldalú tudását és szorgalmat megbecsülnék. Megke-reését „Uri hávezetónó” jellegre Uray Hirdetőirodába, Nagymező-utca 38. kér.

PERFEKT gyors- és gépirónó állást keres. Varga Margit, Dembinszky-ut 43. I. 16.

PERFEKT gyors- és gépirónó ajánl-köz. Meghívást kér „Szerény” jel-lege a kiadóba.

PENZTÁRBA ajánl-közök fiatal, jó-meglelésű irodista. Tóth Erzsé-bet, V., Újpesti raj rt 106.

VIDÉKI, harmincas, intelligens nő otthon keres jöndulatu magánosnál. Hávezetést, irodai munkát vállal. „Szerény b” kiadóhivatalba.

OKLEVELES gyorsirástanonó gyors-írási órák tanítását jutányosan el-vállallo. Cim a kiadóhivatalban.

FIATAL GYORS- ÉS GÉPIRÓNÓ állást keres. Schleinger Lili, Kossuth Lajos-utca 11.

NÉMET ÖZVEGYASSZONY, intelligens és háztartási minden ágán kívül egyéb munkában is jártas, bármil-yen munkát szívesen vállal. Ajánla-tko „Özvegy” jellegre a kiadóba.

FELIRÓNÉK ajánl-közök kezdő, fi-zetéssel. Cim a kiadóban.

HÁZTULAJDONOSNAK DJTAL-NEK AJÁNLUNK megbízható szerelő háztulajelőket, lelépéssel vagy óva-dékkal. Csakis leinformált és minden tekintetben megfelelő szakemberekkel foglalkozunk! Szobó Iroda, Nagy-mező-utca 38. Telefon: 168-13.

POSTAALTSZT (nagyobb bérházban) háztulajelő állást keres. Sajó-utca 10., II. 23.

MEGBIZHATÓ kömüves háztulajelő-séget keres. Tatarozást átalakítást elvégz. Jelige: Megbizható, a kiadó-hivatalba.